

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ

**ΕΝΕΡΓΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΕΤΡΙΑΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ
ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ**

**Τετάρτη 19 - Πέμπτη 20
Μαρτίου 2025**

**Πολιτιστικό - Συνεδριακό Κέντρο
"Μίκης Θεοδωράκης"**

Λεωφ. Κύπρου 68, Αργυρούπολη

FORUM

«Διάλογος για την Ανθεκτικότητα: Ενεργή Στήριξη των Ελληνικών Πόλεων για τον Μετριασμό και την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή» 19-20/2025

Ένα χρόνο από την ίδρυσή του συμπλήρωσε τον Μάρτιο 2025, το Ελληνικό Δίκτυο Ανθεκτικών Πόλεων (Ελ.Δ.Α.Π.) και στο πλαίσιο αυτό διοργάνωσε στο Συνεδριακό - Πολιτιστικό Κέντρο «Μίκης Θεοδωράκης» του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης, ένα διήμερο FORUM, στις 19 και 20 Μαρτίου με θέμα: «Διάλογος για την Ανθεκτικότητα: Ενεργή Στήριξη των Ελληνικών Πόλεων για τον Μετριασμό και την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή».

Στόχος του FORUM ήταν να ανοίξει έναν ευρύτατο διάλογο για την ανθεκτικότητα σε επίπεδο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, φέρνοντας στο προσκήνιο τη μεγάλη πρόκληση της εποχής, την πρόληψη και τη θωράκιση απέναντι στους κινδύνους που απειλούν τις τοπικές μας κοινωνίες, και απέναντι στις καταστάσεις που δημιουργεί πλέον η κλιματική κρίση. Παρουσία του αντιπροέδρου της κυβέρνησης Κωνσταντίνου Χατζηδάκη, Υπουργών, Βουλευτών, 116 Δημάρχων, καταξιωμένων και διακεκριμένων ομιλητών (Γενικοί Γραμματείς Υπουργείων, εκπρόσωποι θεσμικών φορέων, καθηγητές πανεπιστημίων, κ.α.) καθώς και 98 εθελοντικών ομάδων δασοπροστασίας πυρόσβεσης και πολιτικής προστασίας από όλη την Ελλάδα, ξεκίνησαν επίσημα οι εργασίες το απόγευμα της Τετάρτης 19 Μαρτίου και ολοκληρώθηκαν την Πέμπτη 20 Μαρτίου σε έναν μαραθώνιο διάλογο.

Ο Πρόεδρος του Ελ.Δ.Α.Π. στο καλωσόρισμά του, έκανε αναφορά για το τι έχει πετύχει το Δίκτυο μέσα στον πρώτο χρόνο λειτουργίας του και μοιράστηκε το αυτοδιοικητικό όραμα και έργο, παρουσιάζοντας σε ζωντανό χρόνο το Κέντρο Διαχείρισης Κρίσεων που διαθέτει πλέον ο Δήμος Ελληνικού Αργυρούπολης, μια σύγχρονη δομή πολιτικής προστασίας, θέτοντας ως αναγκαία συνθήκη το να υπάρξει έναν αντίστοιχο Κέντρο σε κάθε δήμο, σε πλήρη συνεργασία και διασύνδεση με την κεντρική Πολιτική Προστασία της χώρας. Τρεις είναι οι άξονες αυτού του σχεδιασμού: οι εθελοντές, οι υποδομές, και οι νέες τεχνολογίες.

Την έναρξη των εργασιών του Forum κήρυξε ο Εκπρόσωπος του Προέδρου της Ελληνικής Κυβέρνησης και Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης Κωνσταντίνος Χατζηδάκης. Χαιρετισμούς στην εναρκτήρια εκδήλωση του FORUM απηύθυναν, ο Υπουργός Εσωτερικών Θεόδωρος Λιβάνιος, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Σταύρος Παπασταύρου, ο Υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας Γιάννης Κεφαλογιάννης, ο Βουλευτής ΠΑΣΟΚ ΚΙΝΑΛ και Εκπρόσωπος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης Παύλος Γερουλάνος, ο Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών και Πρόεδρος της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας, Περιφερειάρχης Νοτίου Αιγαίου Γιώργος Χατζημάρκος, ο Ευρωβουλευτής, Αντιπρόεδρος της Ομάδας των Σοσιαλιστών και Δημοκρατών (S&D) - Εξωτερικές Υποθέσεις, Ασφάλεια & Άμυνα, Διεθνής Ενεργειακή Ασφάλεια και Συνεργασία, πρ. Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής Καθ. Γιάννης Μανιάτης, ο

Δήμαρχος Αθηναίων Χάρης Δούκας, και ο Καθηγητής Διαχείρισης Φυσικών Καταστροφών, Πρόεδρος του Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας Ευθύμιος Λέκκας. Μεταξύ άλλων το παρών έδωσαν ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Νίκος Ταγαράς, ο Υφυπουργός Εσωτερικών Βασίλης Σπανάκης, ο Βουλευτής ΝΔ Βασίλης Οικονόμου, ο Βουλευτής ΠΑΣΟΚ ΚΙΝΑΛ Παύλος Χρηστίδης, ο Διοικητής του Γ.Ν. Ασκληπιείο Βούλας Αιμίλιος Βουγιουκλάκης, ο Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής Γρηγόρης Ζαφειρόπουλος και άλλοι.

Την ενδιαφέρουσα βραδιά έκλεισαν βραβεύσεις σε ανθρώπους και φορείς για τη σημαντική τους συμβολή στην κοινή προσπάθεια που καταβάλλεται για την ανθεκτικότητα, την αειφορία και την προστασία των πόλεων μας, αποδεικνύοντας εμπράκτως ότι βασικό συστατικό της επιτυχίας είναι ο άνθρωπος και ο εθελοντισμός που δεν γνωρίζει ηλικία παρά μόνο διάθεση και προσφορά.

Το συντονισμό της εκδήλωσης είχε ο δημοσιογράφος Μάκης Προβατάς.

Σημαντικό σκέλος του FORUM αποτέλεσαν την δεύτερη μέρα των εργασιών, οι τοποθετήσεις - ομιλίες των 70 και πλέον Δημάρχων από όλη τη χώρα, εκπροσωπώντας αστικές, νησιωτικές, ορεινές και ακριτικές περιοχές. Οι τοποθετήσεις τους εντάχθηκαν σε διαδραστικά πάνελ υπό τη συντονισμένη παρουσία του διακεκριμένου δημοσιογράφου Μάκη Προβατά και οι Δήμαρχοι μοιράστηκαν εμπειρίες και προτάσεις καίριων παρεμβάσεων, μαζί με διακεκριμένους επιστήμονες και εμπειρογνώμονες από τους διάφορους τομείς της βιώσιμης ανάπτυξης, της κλιματικής πολιτικής, της καινοτομίας και της χρηματοδότησης ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Κάθε Δήμαρχος μίλησε με λόγια ουσίας και αγωνίας για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει στον τόπο του. Αναφέρθηκαν αναλυτικά οι ελλείψεις σε υποδομές και προσωπικό, οι κίνδυνοι από πλημμύρες, πυρκαγιές και σεισμούς, αλλά και οι διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες λόγω της κλιματικής αλλαγής. Παρουσιάστηκαν περιπτώσεις δήμων που δοκιμάστηκαν σκληρά τα τελευταία χρόνια και τονίστηκε η ανάγκη για άμεση θωράκιση των τοπικών κοινωνιών με σύγχρονα μέσα και επαρκή χρηματοδότηση.

Ιδιαίτερο βάρος έδωσαν οι Δήμαρχοι στην πρόληψη, στη δημιουργία τοπικών σχεδίων άμεσης αντίδρασης και στην ανάγκη συνεχούς εκπαίδευσης των στελεχών πολιτικής προστασίας. Παράλληλα, εξέφρασαν την ανάγκη για θεσμική αναβάθμιση του ρόλου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με μεγαλύτερες αρμοδιότητες και περισσότερους πόρους από την κεντρική διοίκηση.

Οι Δήμαρχοι της Αττικής ανέδειξαν την πολυπλοκότητα του αστικού περιβάλλοντος, τη δυσκολία διαχείρισης ακραίων φαινομένων σε πυκνοκατοικημένες περιοχές και την ανάγκη για ακόμα στενότερη συνεργασία με την Περιφέρεια και τα Υπουργεία. Από την άλλη πλευρά, οι Δήμαρχοι της ελληνικής περιφέρειας παρουσίασαν τις δικές τους προκλήσεις, όπως η γεωγραφική απομόνωση, οι ελλείψεις εξοπλισμού και το αυξημένο κόστος των παρεμβάσεων σε απομακρυσμένες και ορεινές περιοχές.

Παράλληλα, κοινός τόπος στις ομιλίες αποτέλεσε η ανάγκη για διαδημοτικές συνέργειες, ανταλλαγή καλών πρακτικών και δημιουργία ενός πανελλαδικού δικτύου συνεργασίας που θα υποστηρίζει διαρκώς τις τοπικές κοινωνίες. Πολλοί Δήμαρχοι τόνισαν επίσης ότι τέτοιες πρωτοβουλίες, όπως το FORUM του Ελληνικού Δικτύου Ανθεκτικών Πόλεων, δίνουν έμπνευση και ελπίδα, ενισχύουν τη φωνή των δήμων και φέρνουν πιο κοντά την Τοπική Αυτοδιοίκηση σε ζητήματα εθνικής σημασίας.

Μαθητές σε ρόλο «δημοσιογράφου» - Σύνδεση με την κοινωνία και τους νέους

Ξεχωριστή θέση στο FORUM κατέλαβε η πρωτότυπη και ουσιαστική παράλληλη θεματική δράση εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης, που σχεδιάστηκε με στόχο να καλλιεργήσει στους νέους τη σημασία της πολιτικής προστασίας και της ανθεκτικότητας των πόλεων. Μαθητές από σχολεία της Αττικής ανέλαβαν τον ρόλο «δημοσιογράφου» και, εξοπλισμένοι με ερωτήσεις και δημιουργική διάθεση, είχαν την ευκαιρία να συναντήσουν και να συνομιλήσουν με προσκεκλημένους Δημάρχους από όλη τη χώρα.

Οι μαθητές, μέσα από αυτή τη δράση, ήρθαν σε επαφή με σημαντικά ζητήματα που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος, την κλιματική κρίση και την ανάγκη για σύγχρονες και ανθεκτικές πόλεις. Μέσα από έναν διαδραστικό και βιωματικό τρόπο, ενημερώθηκαν για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι τοπικές κοινωνίες, αλλά και για τις καλές πρακτικές που εφαρμόζονται σε διαφορετικούς δήμους της χώρας.

Οι συζητήσεις μεταξύ μαθητών και Δημάρχων κύλησαν σε κλίμα ενθουσιασμού και ειλικρινούς ανταλλαγής απόψεων. Οι νέοι δημοσιογράφοι κατέθεσαν τις δικές τους απορίες και προβληματισμούς σχετικά με τις φυσικές καταστροφές, την πρόληψη, αλλά και τη δική τους συμβολή ως ενεργοί πολίτες στη διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος. Οι Δήμαρχοι με τη σειρά τους, ενθάρρυναν τους μαθητές να συνεχίσουν να ενδιαφέρονται και να συμμετέχουν ενεργά σε δράσεις ευαισθητοποίησης και προσφοράς, ενώ εξήραν την αξία της παιδείας και της ενημέρωσης από μικρή ηλικία για ζητήματα που αφορούν το μέλλον όλων μας.

Η συγκεκριμένη δράση απέδειξε πως η ανθεκτικότητα των πόλεων δεν χτίζεται μόνο μέσα από έργα και θεσμούς, αλλά και μέσα από τη γνώση και τη διαμόρφωση συνειδητοποιημένων και υπεύθυνων πολιτών. Οι μαθητές, φεύγοντας από το Forum, πήραν μαζί τους εμπειρίες, γνώσεις και ερεθίσματα που θα τους συντροφεύουν στη μελλοντική τους πορεία, αποτελώντας τους αυριανούς πρεσβευτές της βιώσιμης ανάπτυξης και της περιβαλλοντικής προστασίας.

Συμμετείχαν τα σχολεία: 2ο Γυμνάσιο Ελληνικού, 3ο Γυμνάσιο Αργυρούπολης, 1ο Λύκειο Ελληνικού (σχολική δημοσιογραφική ομάδα), 1ο Λύκειο Αργυρούπολης, 2ο Λύκειο Αργυρούπολης, 3ο Λύκειο Αργυρούπολης, Εκπαιδευτήρια Γεωργίου Ζώη (σχολική

δημοσιογραφική ομάδα) και το 2ο Γυμνάσιο Μοσχάτου Ιλισσιάδειο (μαθητική εφημερίδα "Μαθητικές ματιές" - σχολική δημοσιογραφική ομάδα.

Οι Ευρωπαϊκές Πρωτοβουλίες για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Η ανθεκτικότητα των πόλεων μας δεν είναι μόνο εθνική προτεραιότητα, αλλά και κεντρικός άξονας της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Στο FORUM αναδείχθηκαν καλές πρακτικές από άλλες ευρωπαϊκές χώρες, καθώς και εργαλεία και χρηματοδοτικά προγράμματα που μπορούμε να αξιοποιήσουμε για τη δημιουργία ανθεκτικών υποδομών. Ο στόχος είναι οι ελληνικοί δήμοι να συνδεθούν με ευρωπαϊκά δίκτυα και να ενισχύσουν τις δυνατότητές τους μέσω συνεργασιών και τεχνογνωσίας.

Την κεντρική ομιλία της δεύτερης ημέρας έδωσε ο Ευρωπαίος Επίτροπος Βιώσιμων Μεταφορών και Τουρισμού Απόστολος Τζίτζικώστας. Την ομιλία του πλαισίωσαν τρία θεματικά πάνελ, στα οποία συμμετείχαν καταξιωμένοι ομιλητές και ειδικοί από διεθνή δίκτυα πόλεων, ακαδημαϊκοί και εκπρόσωποι θεσμικών φορέων. Οι συζητήσεις επικεντρώθηκαν στις ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, αλλά και στις προοπτικές και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η τοπική αυτοδιοίκηση μέσα στο διαρκώς μεταβαλλόμενο ευρωπαϊκό περιβάλλον.

Μέσα από γόνιμες παρεμβάσεις και ανταλλαγή εμπειριών αναδείχθηκαν κρίσιμα ζητήματα που αφορούν την ανθεκτικότητα των πόλεων, τη θωράκιση των τοπικών κοινωνιών απέναντι στις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής, καθώς και τη σταδιακή μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στις καινοτόμες πρακτικές, τις πολιτικές βιωσιμότητας και στις δυνατότητες αξιοποίησης των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων που στηρίζουν δράσεις σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Η ενεργός συμμετοχή και το ζωνφό ενδιαφέρον των παρευρισκόμενων επιβεβαίωσαν τη σημασία της συνεργασίας και της ανταλλαγής καλών πρακτικών ως προϋπόθεση για την αντιμετώπιση των σύγχρονων περιβαλλοντικών και κοινωνικών προκλήσεων.

«Το Ελληνικό Δίκτυο Ανθεκτικών Πόλεων, αποτελεί πρότυπο στην μεγάλη πανευρωπαϊκή προσπάθεια που κάνουμε για να έχουμε πιο ανθεκτικές πόλεις», δήλωσε ο Ευρωπαίος Επίτροπος Απόστολος Τζίτζικώστας κατά την διάρκεια της ομιλίας του και σε συνέχεια της επίσκεψής του στο Κέντρο Διαχείρισης Κρίσεων του Δήμου Ελληνικού – Αργυρούπολης, όπου είχε την δυνατότητα να παρακολουθήσει την λειτουργία, τις υποδομές και την στελέχωσή του.

Σε συνέχεια της επίσκεψης, ακολούθησε δημόσια πρόσκληση – κάλεσμα από τον κ. Τζίτζικώστα ώστε να μεταβεί αντιπροσωπεία του Δικτύου στις Βρυξέλλες προκειμένου να γίνει η παρουσίαση του ολοκληρωμένου και κοστολογημένου σχεδίου σύγχρονων υποδομών πολιτικής προστασίας και θωράκισης απέναντι στις κλιματικές προκλήσεις, που

μπορεί να υλοποιηθεί σε όλους τους Δήμους της χώρας και να εξασφαλιστεί η αντίστοιχη χρηματοδότηση για την επίτευξή του.

Το σύνολο του βιντεοσκοπημένου υλικού βρίσκεται στην ενότητα Νέα/Βίντεο της ιστοσελίδας του Ελ.Δ.Α.Π. [<https://eldap.gr/video/>] καθώς και στη σελίδα YouTube του Ελ.Δ.Α.Π. [<https://www.youtube.com/channel/UClq4pR4qjR8-TAQtaJHAZqw>] .

Βασικά συμπεράσματα των 14 πάνελ συζήτησης στα οποία συμμετείχαν Δήμαρχοι του Ελ.Δ.Α.Π. και εθελοντές

Κοινές Προκλήσεις

- **Κλιματική κρίση:** Καταγράφεται αύξηση έντασης και συχνότητας φυσικών καταστροφών (πυρκαγιές, πλημμύρες, ακραία καιρικά φαινόμενα) σε όλη την Ελλάδα.
- **Λειψυδρία:** Άμεση η ανάγκη επανασχεδιασμού της διαχείρισης Υδατικών Πόρων. Προτάθηκε η βελτίωση των υποδομών διαχείρισης νερού με ενιαίο σύστημα ελέγχου και κατανομής. Αναφέρονται περιπτώσεις σημαντικής αλμυρότητας των υδάτων λόγω κλιματικής αλλαγής. Για τη μείωση του ιδιαίτερα υψηλού κόστους αφαλάτωσης νερού, προτάθηκε συνδυαστική διαχείριση πόρων (αφαλάτωσης και γεωτρήσεων).

Πρόσθετη σημείωση:

Αντιμέτωπη με την ετυμηγορία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου βρέθηκε στα τέλη Μαΐου η Ελλάδα αναφορικά με τη μη ολοκλήρωση των σχεδίων διαχείρισης των κινδύνων πλημμύρας στη βάση της οδηγίας-πλαisiού για τα ύδατα (οδηγία 2000/60/ΕΚ) και εκείνης για τις πλημμύρες (οδηγία 2007/60/ΕΚ). Η απόφαση έρχεται μετά τη σχετική προσφυγή της Κομισιόν τον Μάρτιο 2024, ενώ εκκρεμεί μία ακόμα απόφαση για μη συμμόρφωση της χώρας μας με την οδηγία για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων (οδηγία 91/271/ΕΟΚ). Στο ενδιάμεσο έχουν προηγηθεί αρκετές αποφάσεις της Κομισιόν για εκκίνηση διαδικασίας επί παραβάσει σχετικά με τη μη συμμόρφωση της Ελλάδας όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας-πλαisiού για τα ύδατα.

Στις 4/6/2025 παρουσιάστηκε η ευρωπαϊκή στρατηγική για την ανθεκτικότητα των υδάτων (water resilience strategy), που στοχεύει στη διασφάλιση καθαρού, επαρκούς νερού για όλους, στην προστασία των υδάτινων οικοσυστημάτων και στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής οικονομίας μέσω της βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα με τη διαχείριση υδατικών πόρων—σε σημείο που ορισμένοι θεωρούν ότι η υδατική ασφάλεια οφείλει να τεθεί ως προτεραιότητα ακόμα και πριν την ενεργειακή ασφάλεια.

Ιδιαίτερο πρόβλημα συνιστά το επίπεδο διαρροών, που συνολικά στην Ευρώπη φθάνει στο 30% κατά μέσον όρο, ενώ σε κάποιες χώρες, όπως η Βουλγαρία, χάνεται περίπου το 60% των υδάτων.

Η Κομισιόν εκτιμά ότι απαιτούνται επενδύσεις ύψους περίπου 23 δισ. ευρώ ετησίως για τον εκσυγχρονισμό των υποδομών ύδρευσης και την αξιοποίηση ψηφιακών λύσεων μέσω ιδιωτικής και δημόσιας χρηματοδότησης. Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) δρομολογεί πρόγραμμα δανείων και εγγυήσεων ύψους 15 δισ. ευρώ για την τριετία 2025-2027, που αναμένεται να κινητοποιήσει επενδύσεις συνολικά έως και 40 δισ. ευρώ.

- **Δημογραφικό πρόβλημα:** Πολύ σημαντικό ζήτημα για μικρούς και ορεινούς δήμους, με πληθυσμιακή συρρίκνωση που επηρεάζει δραματικά την κοινωνική συνοχή και την ανθεκτικότητα μεγάλων περιοχών. Η καθημερινότητα των κατοίκων επιβαρύνεται από έλλειψη υπηρεσιών υγείας και βασικών υποδομών.
- **Πρωτογενής και δευτερογενής τομέας με αδυναμίες και προβλήματα:** Ανάγκη προσέλκυσης νέων αγροτών και απασχολούμενων με επιστημονική και τεχνολογική κατάρτιση
- **Υποδομές υποβαθμισμένες:** Ανάγκη για επενδύσεις στην ενίσχυση / αναβάθμιση των υποδομών, σε αντιπλημμυρικά έργα και αντισεισμικά μέτρα.
Γίνεται συχνή αναφορά στον τομέα του τουρισμού ως αναπτυξιακό μοχλό, ωστόσο επισημαίνεται ως επείγουσα ανάγκη, η τουριστική ανάπτυξη να συνοδεύεται από αλλαγές σε επίπεδο σχεδιασμού, με υποδομές και ειδικά έργα (π.χ. υδραυλικά, οδοποιίας, κ.λπ.). Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στη σεισμική θωράκιση των υποδομών.
- **Σχεδιασμός ανεπαρκής:** Ανάγκη για ειδικό σχεδιασμό και υποδομές προσαρμοσμένες στις ιδιαιτερότητες των διαφόρων περιοχών (ορεινών, νησιωτικών, αστικών, κ.λπ.). Παράλληλα, αναδείχθηκαν ζητήματα εδαφικής ασυνέχειας και προσβασιμότητας στο νησιωτικό χώρο, καθώς και προβλήματα προσαρμοστικότητας των πολιτικών ανά νησί. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις περιοχές που παρουσιάζουν μεγάλη διαφορά στον αριθμό πληθυσμού τους καλοκαιρινούς μήνες (συχνά παρουσιάζεται υπερδιπλασιασμός του πληθυσμού), και παρατηρείται μεγάλο κενό χρηματοδότησης και υποδομών.
- **Υποστελέχωση:** Ανεπαρκής στελέχωση του τομέα Πολιτικής Προστασίας.
Προτάσεις:
α) Υιοθέτηση ελάχιστου αριθμού υποχρεωτικών υπαλλήλων για κάθε γραφείο Πολιτικής Προστασίας, παρόμοια με τις ρυθμίσεις για τη Δημοτική Αστυνομία,
β) Θεσμική πρόβλεψη ώστε τα συστήματα πυροπροστασίας σε μικρούς δήμους να συνδιαχειρίζονται από την Πυροσβεστική, προκειμένου να παραμένουν λειτουργικά και επαρκώς εποπτευόμενα.
- **Ενεργειακή εξάρτηση:** Διεκδίκηση ενεργειακού χώρου για δήμους και ενεργειακές κοινότητες, προκειμένου να υπάρξει ενεργειακή αυτάρκεια.
- **Νομοθετικό πλαίσιο πεπαλαιωμένο ή/και ανεπαρκές,** που εμποδίζει άμεσες και αποτελεσματικές παρεμβάσεις. Χρειάζεται αναθεώρηση του νομικού πλαισίου που αφορά την πολιτική προστασία και την κρατική αρωγή. Επισημαίνεται, επίσης, η ανάγκη θεσμικής προστασίας ιδιαίτερων φυσικών περιοχών, όπως οι ζώνες NATURA, καθώς και η διασφάλιση του ρόλου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον χωροταξικό σχεδιασμό.

Κύρια Ζητήματα

- **Πρόληψη:** Η διάσταση που λαμβάνει η κλιματική κρίση και οι προκλήσεις που θέτει, απαιτούν πιο συντονισμένη, μακροπρόθεσμη στρατηγική σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Στο πλαίσιο αυτό, εκτιμώνται ως αναγκαίοι όροι :

- Σαφείς αρμοδιότητες. Οι υφιστάμενοι ρόλοι μεταξύ κράτους, περιφερειών και δήμων, δυσχεραίνουν την αποτελεσματικότητα στην πρόληψη και αντιμετώπιση κρίσεων. Απαιτούνται ολιστικές και διαδημοτικές προσεγγίσεις και διατομεακή συνεργασία, σε συνδυασμό με την ενεργή συμμετοχή περιφερειών, υπουργείων και φορέων.
 - Επικαιροποίηση και κωδικοποίηση των Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών, με πρακτικές οδηγίες και σαφείς ρόλους, ώστε να είναι λειτουργικά και εφαρμόσιμα.
 - Παρεμβάσεις και Δράσεις πρόληψης σε στενή και αгаστή συνεργασία με αρμόδιους φορείς (π.χ. διάνοιξη δασικών δρόμων σε συνεργασία με το Δασαρχείο)
 - Προώθηση πολιτικών περιβαλλοντικής συνείδησης και περιορισμού της αλόγιστης κατανάλωσης.
- **Εθελοντισμός:** Βασικός πυλώνας πολιτικής προστασίας, αλλά με ανάγκη για οργάνωση, εκπαίδευση και επαρκείς πόρους, καθώς και δράσεις ευαισθητοποίησης που θα συμβάλουν στην περαιτέρω ανάπτυξη του τομέα και στην ενεργοποίηση της τοπικής κοινωνίας. Η δικτύωση, η συμμετοχή των νέων και η χρήση των τεχνολογιών (π.χ. social media, AI) θεωρούνται καίριοι παράγοντες για την πρόληψη και την αντιμετώπιση κρίσεων.
- **Χρηματοδότηση:** Ελλείψεις σταθερών, στοχευμένων χρηματοδοτικών εργαλείων για υποδομές, εθελοντισμό και τεχνολογικό εξοπλισμό. Προτείνονται:
 - Εφαρμογή της πρότασης για κατανομή του 'τέλους ανθεκτικότητας', με 60% στους δήμους, 40% σε ειδικό ταμείο για έργα ανθεκτικότητας.
 - Αναγνώριση της πληθυσμιακής επιβάρυνσης των τουριστικών δήμων στον εθνικό και χρηματοδοτικό σχεδιασμό.
 - Απλούστευση της πρόσβασης σε ευρωπαϊκά και εθνικά κονδύλια,
 - Διοικητική και τεχνική στήριξη μικρότερων ή υποστελεχωμένων δήμων για τη σύνταξη τεχνικών δελτίων, σχεδίων και μελετών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ 56 ΔΗΜΑΡΧΩΝ ΣΕ 14
ΠΑΝΕΛ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ ΤΗΣ 2^{ΗΣ} ΗΜΕΡΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ
FORUM «Διάλογος για την Ανθεκτικότητα: Ενεργή Στήριξη των Ελληνικών
Πόλεων για τον Μετριασμό και την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή»

20 ΜΑΡΤΙΟΥ 2025

1η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

09:30 – 15:30 Οι Δήμαρχοι του ΕΛ.Δ.Α.Π. απαντούν στις ερωτήσεις του δημοσιογράφου Μάκη Προβατά, με σκοπό να αναδειχθούν θέματα και ζητήματα ανθεκτικότητας των τοπικών κοινωνιών.

09:30 – 09:55 PANEL 1: Δήμαρχοι μικρών νησιών

- > Κωνσταντίνος Βρατσάνος, *Δήμαρχος Ηρωικής Νήσου Ψαρών*
- > Γεώργιος Δανιήλ, *Δήμαρχος Οινουσσών*
- > Χριστοφής Κορωναίος, *Δήμαρχος Νισύρου*
- > Κωνσταντίνος Σινάνης, *Δήμαρχος Αγίου Ευστρατίου*

09:55 – 10:20 PANEL 2: Δήμαρχοι της Κρήτης

- > Ζαχαρίας Δοξαστάκης, *Δήμαρχος Χερσονήσου*
- > Ιωάννης Ζερβός, *Δήμαρχος Σφακίων*
- > Γεώργιος Κλάδος, *Δήμαρχος Μυλοποτάμου*
- > Γιάννης Μαλανδράκης, *Δήμαρχος Πλατανιά*
- > Πάυλος Μπαριτάκης, *Δήμαρχος Βιάννου*

10:20 – 10:40 PANEL 3: Μεγάλοι νησιωτικοί Δήμοι

- > Βασίλης Καρατσώλης, *Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος VKC*
- > Αλέξανδρος Κολιάδης, *Δήμαρχος Ρόδου*
- > Δημήτρης Λιανός, *Δήμαρχος Νάξου και Μικρών Κυκλάδων*
- > Θεοδόσης Νικηταράς, *Δήμαρχος Κω*
- > Θεμιστοκλής Παπαθεοφάνους, *Δήμαρχος Δυτικής Σάμου*

10:40 – 11:05 PANEL 4: Δήμοι Βορείου Λεκανοπεδίου Αττικής

- > Νατάσσα Κοσμοπούλου, *Δήμαρχος Πεντέλης*
- > Παναγιώτης Μανούρης, *Δήμαρχος Νέας Ιωνίας*
- > Αικατερίνη Μαϊχόσογλου, *Δήμαρχος Διονύσου*
- > Βασίλειος Ξυπολυτάς, *Δήμαρχος Κηφισιάς*
- > Δημήτρης Συρίγος, *Διευθυντής, Υπηρεσίες Business Monitoring ΣΟΛ Crowe Συμβουλευτική*

11:05 – 11:30 PANEL 5: Δήμοι Μακεδονίας

- > Σοφία Δημητριάδου, *Αντιδήμαρχος Διαχείρισης Κρίσεων, ΠΠ και Προστασίας του Πολίτη Δήμου Οραιοκάστρου*
- > Γεώργιος Εμμανουήλ, *Δήμαρχος Πολυγύρου*
- > Ιωάννης Μαλλίνης, *Δήμαρχος Σιθωνίας*
- > Μανώλης Στεργίου, *Δήμαρχος Βελβεντού*
- > Γιώργος Τάτσιος, *Δήμαρχος Σιντικής*
- > Αναστασία Χαλκιά, *Δήμαρχος Κασσάνδρας*

11:30 – 12:00 PANEL 6: Δήμαρχοι νησιωτικών δήμων (Σποράδες και Κυκλάδες)

- > Γκίκας Γκίκας, *Δήμαρχος Ιητών*
- > Παναγιώτης Κροντηράς, *Δήμαρχος Τήνου*
- > Εμμανουήλ Μικέλης, *Δήμαρχος Μήλου*
- > Σταμάτιος Περίσης, *Δήμαρχος Σκοπέλου*
- > Θεοδόσης Σουσουδης, *Δήμαρχος Άνδρου*
- > Θεοδωρής Τζούμας, *Δήμαρχος Σκιάθου*

12:00 – 12:20 Διάλειμμα για καφέ

12:20 – 12:40 PANEL 7: Δήμαρχοι Πελοποννήσου

- > Μιχαήλ Κανάκης, *Αντιδήμαρχος ΠΠ Λουτρακίου – Περαχώρας – Αγίων Θεοδώρων*
- > Εμμανουήλ Δ. Δολιανίτης, *Δήμαρχος Νότιας Κυνουρίας*
- > Ευστάθιος Κούλης, *Δήμαρχος Γορτυνίας*
- > Αναστάσιος Χρόνης, *Δήμαρχος Επιδαύρου*

12:40 – 12:50 PANEL 8: Δήμαρχοι πόλεων Δυτικής Ελλάδας με λιμάνια

- > Ιωάννης Λέντζας, *Δήμαρχος Ανδραβίδας – Κυλλήνης*
- > Ιωάννης Τριανταφυλλάκης, *Δήμαρχος Ξηρομέρου*

- 12:50 – 13:15 PANEL 9: Δήμαρχοι μεγάλων αστικών Δήμων & Πρωτεύουσες Νομών
- > Κωνσταντίνος Βοργιαζίδης, *Δήμαρχος Βέροιας*
 - > Νίκος Γεωργιάκος, *Δήμαρχος Πρέβεζας*
 - > Σίμος Δανιηλίδης, *Δήμαρχος Νεάπολης – Συκεών*
 - > Γιάννης Ζαμπούκης, *Δήμαρχος Αλεξανδρούπολης*
 - > Νίκος Σταυρέλης, *Δήμαρχος Κορινθίων*
- 13:15 – 13:40 PANEL 10: Δήμαρχοι Μεγάλων αστικών Δήμων Λεκανοπεδίου Αττικής
- > Ανδρέας Γ. Ευθυμίου, *Δήμαρχος Μοσχάτου – Ταύρου*
 - > Γιάννης Ηλίας, *Δήμαρχος Ασπροπύργου*
 - > Στέλιος Μαμαλάκης, *Δήμαρχος Αγίου Δημητρίου*
 - > Κωνσταντίνος Μαραγκάκης, *Δήμαρχος Νίκαιας – Αγίου Ιωάννη Ρέντη*
 - > Γιάννης Φωστηρόπουλος, *Δήμαρχος Παλαιού Φαλήρου*
- 13:40 – 14:00 PANEL 11: Δήμαρχοι Αττικής εκτός Λεκανοπεδίου
- > Σοφία Ευστρατίου, *Γενική Γραμματέας Δήμου Μαρκόπουλου Μεσογαίας*
 - > Παναγιώτης Μαργέτης, *Δήμαρχος Μεγαρέων*
 - > Αναστάσιος Μούγιος, *Δήμαρχος Τροιζηνίας – Μεθάνων*
 - > Δήμητρα Τσεβά, *Δήμαρχος Ραφήνας – Πικερμίου*
- 14:00 – 14:25 PANEL 12: Δήμαρχοι Στερεάς Ελλάδας & Θεσσαλίας
- > Ελευθέριος Αβραμόπουλος, *Δήμαρχος Μετεώρων*
 - > Αθανάσιος Ζεκεντές, *Δήμαρχος Λοκρών*
 - > Χαράλαμπος Λιόλιος, *Δήμαρχος Δομοκού*
 - > Γιάννης Σταθάς, *Δήμαρχος Διστόμου – Αράχοβας – Αντίκυρας*
 - > Γεώργιος Τσαπουρνιώτης, *Δήμαρχος Μαντουδίου – Λίμνης – Αγίας Άννας*
- 14:25 – 14:55 PANEL 13: Δήμαρχοι ορεινών Δήμων
- > Αλέξης Καρδαμπίκης, *Δήμαρχος Αγράφων*
 - > Θεόδωρος Μπαρής, *Δήμαρχος Ερυμάνθου*
 - > Παναγιώτης Νάνος, *Δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα*
 - > Αθανάσιος Ζ. Ντάνης, *Δήμαρχος Σουλίου*
 - > Ανδρέας Στεργίου, *Δήμαρχος Αργιθέας*
 - > Αθανασία Πλ. Στιβακλή, *Δήμαρχος Αμφίκλειας – Ελάτειας*
- 14:55 – 15:30 PANEL 14: Δήμαρχοι Δήμων του Σ.Π.Α.Υ.
- > Χρήστος Αηδόνης, *Δήμαρχος Παλλήνης*
 - > Ηλίας Αποστολόπουλος, *Δήμαρχος Παπάγου Χολαργού*
 - > Ιωάννης Κωνσταντάτος, *Δήμαρχος Ελληνικού Αργυρούπολης*
 - > Αλέξης Σωτηρόπουλος, *Δήμαρχος Βύρωνα*
 - > Ευστάθιος Ψυρρόπουλος, *Δήμαρχος Ηλιούπολης*
 - > Γιάννης Μυλωνάκης, *Δήμαρχος Αγίας Παρασκευής*
 - > Δημήτρης Κιούσης, *Δήμαρχος Κρωπίας*

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ – ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

Σύνοψη:

Η Αγία Παρασκευή συμμετέχει ενεργά στο ΣΠΑΥ και αναγνωρίζει την επιτυχία του ως πρότυπο πανελλαδικά. Ωστόσο, υπογραμμίζεται η ανάγκη δημιουργίας ενός σαφούς, εθνικού σχεδίου για την πρόληψη και διαχείριση φυσικών καταστροφών με καθορισμένες αρμοδιότητες και χρηματοδοτικά εργαλεία, ώστε να λειτουργούν με συνέπεια και συνεργασία όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς.

Τι παρέχει ήδη:

- Συμμετοχή στο ΣΠΑΥ και συνεργασία με άλλους δήμους για τεχνολογική υποστήριξη και δράσεις πρόληψης
- Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» που περιλαμβάνει προμήθεια εξοπλισμού όπως θερμικές κάμερες
- Ανταλλαγή τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών μέσω του Δικτύου Ανθεκτικών Πόλεων

Προβλήματα και ανάγκες:

- Έλλειψη εθνικού σχεδίου με ξεκάθαρες αρμοδιότητες ανάμεσα σε περιφέρεια, δήμους, εθελοντές και άλλους φορείς
- Απουσία σταθερών και επαρκών χρηματοδοτικών εργαλείων
- Υπέρθεση αρμοδιοτήτων που προκαλεί ασάφεια και δυσκολίες στην αποτελεσματική διαχείριση κρίσεων

Συμπεράσματα:

Για να γίνουν οι πόλεις πραγματικά ανθεκτικές χρειάζεται εθνικός συντονισμός με καθορισμένες αρμοδιότητες και διακριτούς ρόλους μεταξύ των φορέων. Το πρότυπο του ΣΠΑΥ αποτελεί σημαντικό παράδειγμα που πρέπει να αξιοποιηθεί και να επεκταθεί, υποστηριζόμενο από μόνιμη χρηματοδότηση και πολιτική βούληση. Η συνέργεια και ο συντονισμός είναι το κλειδί για αποτελεσματική πρόληψη και διαχείριση φυσικών καταστροφών.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ – ΣΤΕΛΙΟΣ ΜΑΜΑΛΑΚΗΣ

Σύνοψη:

Ο Δήμαρχος Αγίου Δημητρίου Στέλιος Μαμαλάκης έθεσε ως βασικό ζήτημα το ρέμα της Πικροδάφνης, το οποίο εκτείνεται σε μήκος 6,5 χιλιομέτρων και διατρέχει πυκνοκατοικημένη αστική περιοχή. Τόνισε τον μητροπολιτικό και εμβληματικό χαρακτήρα του ρέματος, που συνδέει το βουνό με τη θάλασσα, και τη σημασία της ολιστικής αντιμετώπισης του ζητήματος σε συνεργασία πολλών δήμων και της περιφέρειας Αττικής.

Κύρια Θέματα:

- Το ρέμα της Πικροδάφνης διασχίζει 4 δήμους: Ηλιούπολη, Άγιο Δημήτριο, Άλιμο, και εκβάλλει στο Φαληρικό Δέλτα.

- Ο Άγιος Δημήτριος κατέχει το 50% του μήκους του ρέματος.
- Προώθηση της συνεργασίας μέσω φόρουμ με συμμετοχή δήμων, περιφέρειας και οικολογικών οργανώσεων.
- Υφιστάμενες καθυστερήσεις λόγω εκκρεμοτήτων στο ΣΤΕ.
- Αντιμετώπιση ρύπανσης από παράνομες συνδέσεις στο ρέμα.
- Αντιμετώπιση πλημμυρικών φαινομένων με βάση καταγραφές εικοσαετίας από ΕΜΠ και Αστεροσκοπείο.
- Εντοπισμός 71 αντιπλημμυρικών φαινομένων στην περιοχή του Αγίου Δημητρίου.
- Χαρακτηριστικό πρόβλημα η περιορισμένη επικοινωνία των δύο πλευρών του ρέματος με μόνο δύο οδογέφυρες, εκ των οποίων η μία βρίσκεται κάτω από το όριο πλημμύρας.
- Υφιστάμενα κτίρια πολύ κοντά στην κοίτη του ρέματος, αυξάνοντας τον κίνδυνο.
- Άμεση και επιτακτική ανάγκη υλοποίησης παρεμβάσεων σε συνεργασία με την Περιφέρεια Αττικής.

Συμπέρασμα:

Η αντιμετώπιση του ρέματος Πικροδάφνης αποτελεί υποχρέωση και ανάγκη ζωτικής σημασίας για την ασφάλεια και ευημερία της ευρύτερης περιοχής του Νομού Αττικής. Η ολιστική και διαδημοτική προσέγγιση σε συνδυασμό με την ενεργή συμμετοχή των φορέων και της περιφέρειας είναι κλειδί για την επιτυχία. Η πίεση για δράση είναι άμεση και αδιαπραγμάτευτη.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΓΙΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ – ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΙΝΑΝΗΣ

Σύνοψη:

Ο Δήμαρχος Αγίου Ευστρατίου αναφέρθηκε στις καθημερινές προκλήσεις ενός μικρού ακριτικού νησιού, με έμφαση στην έλλειψη βασικών υποδομών πολιτικής προστασίας και την ανάγκη για ορθό σχεδιασμό σχεδίων πολιτικής προστασίας. Έδωσε ιδιαίτερη βαρύτητα στη συνεργασία με το Δίκτυο Ανθεκτικών Πόλεων, ως τον πλέον κατάλληλο φορέα για την εκπόνηση τοπικών σχεδίων. Υπογράμμισε επίσης τον ρόλο του εθελοντισμού και την ανάγκη για παρουσία έστω και λίγων εξειδικευμένων ατόμων στο νησί κατά την αντιπυρική περίοδο.

Υφιστάμενες παροχές και ενέργειες του Δήμου:

- Συνεργασία με το Δίκτυο Ανθεκτικών Πόλεων για την εκπόνηση σχεδίων πολιτικής προστασίας.
- Βασικός εθελοντισμός και εμπλοκή της τοπικής κοινωνίας. Διάθεση υπάρχοντος οχήματος προς το Πυροσβεστικό Σώμα, αν και δεν έγινε αποδεκτό.

Αιτήματα και ανάγκες για στήριξη:

- Σύσταση κλιμακίου πυροσβεστικής υπηρεσίας στο νησί. Παρουσία εξειδικευμένων ατόμων, έστω εκ περιτροπής, για την καθοδήγηση σε καταστάσεις κρίσης.

- Υποδομές πρόληψης και διαχείρισης έκτακτων συμβάντων (π.χ. νερό για αντιπυρική περίοδο).
- Ορθός σχεδιασμός σχεδίων πολιτικής προστασίας και αποφυγή πρόχειρων αναθέσεων χωρίς τοπική γνώση.

Συμπεράσματα:

Η περίπτωση του Αγίου Ευστρατίου αναδεικνύει τα προβλήματα ακριτικών και απομονωμένων νησιών, όπου η έλλειψη δομών πολιτικής προστασίας και προσωπικού καθιστά αναγκαία την άμεση θεσμική στήριξη. Ο ρόλος του Δικτύου Ανθεκτικών Πόλεων είναι καθοριστικός για την υλοποίηση πραγματικά λειτουργικών σχεδίων. Παράλληλα, ο εθελοντισμός παραμένει το κύριο μέσο αντιμετώπισης κινδύνων, αλλά δεν μπορεί να υποκαθιστά την κρατική παρουσία και ευθύνη.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΓΡΑΦΩΝ – ΑΛΕΞΗΣ ΚΑΡΔΑΜΠΙΚΗΣ

Σύνοψη:

Ορεινός δήμος με μεγάλη έκταση, δυσπρόσιτους οικισμούς και έντονο δημογραφικό πρόβλημα. Η καθημερινότητα των κατοίκων επιβαρύνεται από έλλειψη υπηρεσιών υγείας και βασικών υποδομών. Παρά τις προσπάθειες για στήριξη των νέων οικογενειών και κάποιες πρωτοβουλίες, η απομόνωση και το νομικό πλαίσιο δυσχεραίνουν την κατάσταση.

Προβλήματα:

- 32 χωριά, 160 οικισμοί, τεράστιες αποστάσεις (3,5 ώρες για διακομιδή ασθενούς).
- Υποστελέχωση υγειονομικών δομών: 18 κενές θέσεις αγροτικών γιατρών.
- Δημογραφική κρίση: 100 θάνατοι προς 10 γεννήσεις, με έντονη φυγή νέων.
- Νομοθετικοί περιορισμοί στην κοινωνική πολιτική του δήμου (απαγόρευση οικονομικής ενίσχυσης νέων μητέρων).
- Έλλειψη οργανωμένων εθελοντικών ομάδων λόγω γεωγραφικής διασποράς.
- Απουσία άμεσης ιατρικής φροντίδας – οι κάτοικοι αναγκάζονται σε μεγάλες μετακινήσεις.

Υπηρεσίες και πρωτοβουλίες:

- Πρόγραμμα HOPEgenesis: δωρεάν εξωσωματικές καισαρικέςκτλ για νέες μητέρες.
- Δωρεάν σίτιση σε εκπαιδευτικούς και επιβραβεύσεις μαθητών.
- Σχέδιο λειτουργίας μονάδας τηλεϊατρικής με Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής (μελλοντικά και συνταγογράφηση).
- Προσπάθειες για υποστήριξη νέων μητέρων και αύξηση γεννήσεων.

Συμπεράσματα:

Ο δήμος Αγράφων παλεύει με μια σύνθετη κρίση που συνδυάζει γεωγραφικούς, δημογραφικούς και θεσμικούς περιορισμούς. Χρειάζεται άμεση νομοθετική ευελιξία και στήριξη από το κράτος ώστε να ενισχυθεί η τοπική αυτοδιοίκηση, να προωθηθεί η παραμονή των νέων και να βελτιωθεί η πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας. Η

τηλεϊατρική είναι μια πολλά υποσχόμενη λύση, αλλά απαιτείται συνολικότερο στρατηγικό σχέδιο για την βιωσιμότητα των ορεινών περιοχών.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ – ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνοψη:

Ο Δήμαρχος Αλεξανδρούπολης, Γιάννης Ζαμπούκης, τόνισε τη στρατηγική θέση της πόλης, που αποτελεί σημείο αναφοράς για την περιοχή του Έβρου και των Βαλκανίων. Η παρουσία νατοϊκών δυνάμεων προσφέρει ασφάλεια και δημιουργεί θετικές προοπτικές για επενδύσεις και ανάπτυξη. Παράλληλα, η Αλεξανδρούπολη αναπτύσσεται ως τουριστικός προορισμός με ισχυρές συγκοινωνιακές υποδομές (λιμάνι, αεροδρόμιο, οδικό δίκτυο).

Προκλήσεις:

- Η πληθυσμιακή τουριστική αύξηση της πόλης δημιουργεί σημαντικές ανάγκες σε υποδομές, κυρίως στον τομέα του πάρκινγκ, ιδιαίτερα στο κέντρο.
- Η διαχείριση της κυκλοφορίας και η χωροθέτηση των θέσεων στάθμευσης αποτελούν μείζον ζήτημα.

Προοπτικές & Σχέδια:

- Η πόλη συνδέεται άριστα με τη Σαμοθράκη, που αποτελεί έναν ιδιαίτερο τουριστικό προορισμό.
- Υπάρχει μακροχρόνιος σχεδιασμός για τη βελτίωση των υποδομών στάθμευσης, ο οποίος εκτιμάται να ολοκληρωθεί μέσα σε δύο χρόνια.
- Η στρατηγική θέση της Αλεξανδρούπολης ως κόμβου μεταφορών (λιμάνι, αεροδρόμιο, Εγνατία) αποτελεί μεγάλο πλεονέκτημα.

Συμπέρασμα:

Η Αλεξανδρούπολη βρίσκεται σε αναπτυξιακή τροχιά με ισχυρά γεωπολιτικά και οικονομικά πλεονεκτήματα, αλλά καλείται να διαχειριστεί τις προκλήσεις που επιφέρει η πληθυσμιακή αύξηση, κυρίως στον τομέα των αστικών υποδομών και στάθμευσης.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΜΦΙΚΛΕΙΑΣ-ΕΛΑΤΕΙΑΣ – ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΠΛ. ΣΤΙΒΑΚΤΗ

Σύνοψη:

Ορεινός δήμος, κοντά στην Αθήνα, με περιοχές που πλήττονται τόσο από πυρκαγιές στα βουνά όσο και από πλημμύρες στις πεδιάδες. Με 11 χρόνια χωρίς μεγάλα καιρικά φαινόμενα, βασίζεται στην πρόληψη και τους εθελοντές.

Προβλήματα:

- Μικρός πληθυσμός, που δεν επιτρέπει την επιλεξιμότητα για αντιπλημμυρικές μελέτες.

- Υποστελέχωση στην πολιτική προστασία, με δημόσιους υπαλλήλους που αρνούνται να αναλάβουν ευθύνες λόγω νομικών κινδύνων.
- Μείωση πληθυσμού.
- Έλλειψη επαρκούς χρηματοδότησης και κρατικής στήριξης.

Υπηρεσίες που παρέχονται:

- Άμεση αντιμετώπιση πυρκαγιών με τη βοήθεια εθελοντών και του δήμου.
- Ορισμός πολιτικού προϊσταμένου (δήμαρχος ή αντιδήμαρχος) για την πολιτική προστασία.
- Προληπτικοί καθαρισμοί και προετοιμασίες.

Τι χρειάζονται:

- Καλύτερα χρηματοδοτικά εργαλεία ειδικά για μικρούς δήμους.
- Νομοθετική ασφάλεια και υποστήριξη των υπαλλήλων πολιτικής προστασίας.
- Ίση μεταχείριση ανεξαρτήτως πληθυσμού στις κρατικές παρεμβάσεις.

Συμπέρασμα:

Ο δήμος κρατιέται όρθιος χάρη στην πρόληψη και τον εθελοντισμό, αλλά το μέλλον απαιτεί ουσιαστική κρατική στήριξη, περισσότερα εργαλεία και ασφάλεια για όσους αναλαμβάνουν ευθύνες. Το δημογραφικό πρόβλημα απαιτεί επείγουσες λύσεις για να μην αδειάσουν οι ορεινές κοινότητες.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΝΔΡΑΒΙΔΑΣ – ΚΥΛΛΗΝΗΣ – ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΕΝΤΖΑΣ

Σύνοψη:

Ο Δήμαρχος Ανδραβίδας – Κυλλήνης, Ιωάννης Λέντζας, παρουσίασε την κρίσιμη κατάσταση που αντιμετωπίζει ο δήμος του εξαιτίας της ραγδαίας τουριστικής ανάπτυξης, της ύπαρξης μεγάλου επιβατικού λιμανιού και της ανεξέλεγκτης εξάπλωσης θερμοκηπιακών καλλιεργειών. Έκανε λόγο για επείγουσα ανάγκη υδραυλικών έργων και αλλαγών στον σχεδιασμό των υποδομών, με προτεραιότητα την πρόληψη πλημμυρικών φαινομένων.

Προβλήματα:

- Το λιμάνι της Κυλλήνης εξυπηρετεί περίπου 2.000.000 επιβάτες ετησίως.
- Συχνές ανάγκες εκβάθυνσης λόγω γεωμορφολογίας.
- Η πεδινότητα της περιοχής συνδυάζεται με περιοχές κάτω από τη στάθμη της θάλασσας.
- Ραγδαία εξάπλωση θερμοκηπίων (25.000 στρέμματα) χωρίς υποδομές απορροής νερού.
- Υψηλός κίνδυνος πλημμυρών σε περίπτωση θεομηνίας.
- Οι υπάρχουσες υποδομές είναι πεπαλαιωμένες και οι υδραυλικές μελέτες ανεπαρκείς.

Παρεμβάσεις & Προτάσεις:

- Αναθεώρηση των κανόνων ασφάλειας στα λιμάνια.

- Αναφορά στην ανάγκη άμεσης αλλαγής της υδραυλικής μελέτης πριν την ολοκλήρωση του νέου αυτοκινητόδρομου Πατρών – Πύργου.
- Ανάγκη να ολοκληρωθούν εγκαίρως μελέτες απορροής υδάτων πριν τη δημιουργία νέων οδικών έργων.

Συμπεράσματα:

Η Ανδραβίδα – Κυλλήνη αποτελεί στρατηγικό δήμο με λιμενικές, τουριστικές και αγροτικές δραστηριότητες. Ο δήμαρχος υπογράμμισε τον επείγοντα χαρακτήρα υλοποίησης υδραυλικών έργων και την ανάγκη πρόληψης καταστροφών αντί της καθυστερημένης αντίδρασης.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΡΓΙΘΕΑΣ – ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΤΕΡΓΙΟΥ

Σύνοψη:

Η Αργιθέα είναι ένας ορεινός δήμος με μικρό πληθυσμό και μεγάλη έκταση (372 km²), που αντιμετωπίζει μοναδικές προκλήσεις όσον αφορά την πολιτική προστασία. Παρότι οι αντιπολιτεύσεις είναι φυσικό να υπάρχουν, στα μεγάλα θέματα συνεργάζονται αρμονικά, γιατί όλοι υπηρετούν το κοινό συμφέρον.

Προβλήματα:

- Πολύ μεγάλη έκταση και μικρός πληθυσμός (3.500 κάτοικοι), που δημιουργούν δυσκολίες στην άμεση διαχείριση κρίσεων.
- Ανάγκη για ειδικό σχεδιασμό και υποδομές προσαρμοσμένες στις ιδιαιτερότητες ορεινών περιοχών.
- Έλλειψη ευαισθητοποίησης της πολιτείας για τις πραγματικές ανάγκες των ορεινών δήμων.
- Ανάγκη για ενίσχυση της πολιτικής προστασίας με εξοπλισμό και ανθρώπινο δυναμικό.

Παρεχόμενες Υπηρεσίες και Δράσεις:

- Συμμετοχή σε πρωτοβουλίες και διαπεριφερειακά προγράμματα για την ορεινότητα, σε συνεργασία με άλλους ορεινούς δήμους.
- Δημιουργία σχεδίων πολιτικής προστασίας προσαρμοσμένων στις τοπικές ανάγκες.
- Προσπάθεια ενίσχυσης της συνεργασίας με τοπικές κοινωνίες και φορείς για καλύτερη αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης.

Συμπεράσματα:

Η Αργιθέα δείχνει ότι μόνο με κοινή προσπάθεια, συνεννόηση και ειδικά προσαρμοσμένα προγράμματα μπορεί να βελτιωθεί η ασφάλεια των πολιτών σε ορεινές περιοχές. Η πολιτεία πρέπει να αναγνωρίσει και να υποστηρίξει έμπρακτα αυτές τις προσπάθειες, με στοχευμένη χρηματοδότηση και πολιτική βούληση. Το παράδειγμα του δήμου Αργιθέας δείχνει ότι οι προκλήσεις είναι μεγάλες, αλλά όχι ανυπέρβλητες.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ – ΜΑΝΩΛΗΣ ΣΤΕΡΓΙΟΥ

Σύνοψη:

Ο δήμαρχος Βελβεντού περιέγραψε τις δυσκολίες ενός επαρχιακού ορεινού δήμου με μεγάλη δασική έκταση και ελάχιστους πόρους, αναδεικνύοντας τον ρόλο της κοινότητας, της τοπικής κοινωνίας και των πολιτών στην πολιτική προστασία. Τόνισε τη διαχρονική έλλειψη χρηματοδότησης, την απουσία ενίσχυσης των δήμων και την ανάγκη για πιο ουσιαστική υποστήριξη της πολιτείας.

Παρούσες συνθήκες και ιδιαιτερότητες:

- Δήμος με 80% της έκτασής του σε δασικές περιοχές
- Βρίσκεται μεταξύ Πιέριων και Κατερίνης
- Στηρίζεται κυρίως σε άτυπο εθελοντισμό (αγρότες, υλοτόμοι, ορειβάτες)

Κύρια προβλήματα:

- Υποστελέχωση και ανεπαρκής εξοπλισμός της Πυροσβεστικής και της Δασικής Υπηρεσίας
- Έλλειψη χρηματοδότησης για βασικές ανάγκες πολιτικής προστασίας και υποδομές (νερό, αποχέτευση, βιολογικός καθαρισμός)
- Ανεφάρμοστες δεσμεύσεις από κρατικούς φορείς

Πρωτοβουλίες & Δράσεις:

- Περιπολίες κατά τις περιόδους υψηλού κινδύνου από αιρετούς και πολίτες
- Μελέτη για ολιστική προσέγγιση πολιτικής προστασίας και αναζήτηση χρηματοδότησης
- Υποβολή αιτήματος για grater και χειριστή για καθαρισμό δασικών δρόμων (χωρίς έγκριση)

Συμπεράσματα:

Ο κ. Στεργίου άσκησε έντονη κριτική για την αναντιστοιχία λόγων και πράξεων από την Πολιτεία, καθώς και για την αδυναμία εφαρμογής των εξαγγελιών. Επεσήμανε πως η αυτοδιοίκηση δεν μπορεί να επωμίζεται μόνη της το κόστος της πολιτικής προστασίας, ιδιαίτερα σε δήμους που παλεύουν καθημερινά με την υποστελέχωση και την εγκατάλειψη. Κλείνοντας, προειδοποίησε για τη μελλοντική επιστροφή πληθυσμού στα χωριά λόγω έλλειψης νερού στις πόλεις και τόνισε πως η περιφέρεια δεν πρέπει να εγκαταλειφθεί.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΒΙΑΝΝΟΥ – ΠΑΥΛΟΣ ΜΠΑΡΙΤΑΚΗΣ

Σύνοψη:

Ο Δήμαρχος Βιάννου υπογράμμισε τη σημασία της αγάπης προς τον τόπο ως βασικό γνώρισμα κάθε δημόσιου λειτουργού και εστίασε στην έντονη πρόκληση της λειψυδρίας στη νοτιοανατολική Κρήτη. Τόνισε τη μεγάλη εξάρτηση του δήμου από την

αγροτική παραγωγή, που εντείνει την πίεση στους περιορισμένους υδάτινους πόρους, και την απουσία ολοκληρωμένου σχεδίου από την Πολιτεία για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Υπάρχουσες παροχές και ενέργειες του Δήμου:

- Ισχυρή παραγωγική δραστηριότητα σε αγροτικά προϊόντα (αγγούρια, ντομάτες, φασολάκια, μπανάνες, ελαιόλαδο).
- Τοπικές προσπάθειες περιορισμού της σπατάλης νερού και ευαισθητοποίησης της κοινότητας.
- Ενέργειες ενημέρωσης για την αναγκαιότητα αλλαγής μεθόδων άρδευσης και καλλιέργειας.

Αιτήματα και ανάγκες για στήριξη:

- Άμεση υλοποίηση εθνικού σχεδίου υποδομών και διαχείρισης υδάτων για τις περιοχές που πλήττονται από λειψυδρία.
- Εκσυγχρονισμός των αρδευτικών δικτύων και στήριξη καλλιεργητών στη μετάβαση σε νέες τεχνολογίες άρδευσης.
- Ενημερωτικές εκστρατείες για την αλλαγή νοοτροπίας σε σχέση με τη χρήση του νερού.
- Ενίσχυση των δήμων με μέσα και πόρους για να ανταποκριθούν στην κλιματική κρίση.

Συμπεράσματα:

Η Βιάννος, ως αγροτικός δήμος με υψηλή παραγωγικότητα, πλήττεται έντονα από τη λειψυδρία και την έλλειψη εθνικού σχεδιασμού. Η μη ορθολογική χρήση νερού στην άρδευση, η ανεπάρκεια υποδομών και η απύουσα κρατική παρέμβαση καθιστούν το πρόβλημα διαρκές. Απαιτείται συντονισμένη προσπάθεια, αλλαγή νοοτροπίας και επενδύσεις σε υποδομές και ανθρώπινο δυναμικό για βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ – ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΟΡΓΙΑΖΙΔΗΣ

Σύνοψη:

Ο Δήμαρχος Βέροιας περιγράφει τη σημαντική αγροτική παραγωγή της περιοχής, με ιδιαίτερη αναφορά στις ροδακινιές που δίνουν χρώμα και πλούτο στην πεδιάδα. Τονίζει τις επιπτώσεις από το εμπόριο στη Ρωσία και τον πόλεμο στην Ουκρανία που κλείσανε σημαντικές αγορές, καθώς και το αυξανόμενο κόστος παραγωγής. Τονίζει την ανάγκη να προσελκύσουν νέους αγρότες, οι οποίοι ωστόσο σε γενικές γραμμές απομακρύνονται από τη γεωργία, παρά τις ευκαιρίες που δίνουν οι νέες τεχνολογίες και ο σύγχρονος εξοπλισμός.

Προβλήματα:

- Κλείσιμο αγορών (Ρωσία, Ουκρανία) που επηρέασε σημαντικά την αγροτική παραγωγή.
- Αύξηση του κόστους παραγωγής χωρίς αντίστοιχη αύξηση στο κόστος διάθεσης.
- Ελλιπής συμμετοχή νέων στην αγροτική δραστηριότητα.

- Υψηλό κόστος παραγωγής που αυξάνεται σταθερά, ενώ το κόστος διάθεσης παραμένει σταθερό.
- Έλλειψη νέων αγροτών που να θέλουν να ασχοληθούν με την καλλιέργεια.

Πρωτοβουλίες:

- Υποστήριξη των προγραμμάτων νέων αγροτών.
- Προώθηση τεχνολογιών που κάνουν την αγροτική εργασία πιο επιστημονική και αποδοτική.
- Προγράμματα νέων αγροτών που υποστηρίζουν τους νέους που θέλουν να ασχοληθούν.
- Αναγνώριση ότι η αγροτική εργασία πλέον είναι επιστημονική και τεχνολογικά υποστηριζόμενη.
- Επιτακτική ανάγκη να αλλάξει η νοοτροπία γύρω από τον αγροτικό τομέα, προκειμένου να προσελκύσει νέους.

Συμπεράσματα:

Η αγροτική παραγωγή παραμένει βασικός πυλώνας για την περιοχή, αλλά χρειάζεται να αλλάξει η αντίληψη γύρω από αυτή, να γίνει πιο ελκυστική στους νέους και να στηριχθεί με τεχνολογία και σύγχρονα εργαλεία. Η ενίσχυση και η ενθάρρυνση των νέων είναι καθοριστικής σημασίας για την επιβίωση και την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα.

ΔΗΜΟΣ ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ – κ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΔΗΜΑΡΧΟΥ)

Σύνοψη:

Ο εκπρόσωπος του Δημάρχου Γορτυνίας, κ. Παπακωνσταντίνου, περιέγραψε τις ιδιαίτερες δυσκολίες ενός μεγάλου σε έκταση και διάσπαρτου σε πληθυσμό ορεινού δήμου. Επισήμανε ότι οι υποδομές υπάρχουν στα χαρτιά, αλλά η έλλειψη προσωπικού και η αδυναμία εφαρμογής τους δημιουργούν τεράστιο πρόβλημα.

Προβλήματα:

- Τρίτος μεγαλύτερος σε έκταση δήμος της Περιφέρειας Πελοποννήσου και έκτος πανελλαδικά.
- Τεράστιο επαρχιακό οδικό δίκτυο (445 km).
- Διασπορά πληθυσμού σε δεκάδες μικρά χωριά.
- Υποστελέχωση: μόνο ένας υπάλληλος στο γραφείο Πολιτικής Προστασίας.
- Δεν υπάρχουν πιστοποιημένες εθελοντικές ομάδες.

Προτάσεις & Παρεμβάσεις:

- Ανάγκη κωδικοποίησης των Σχεδίων Πολιτικής Προστασίας ώστε να είναι λειτουργικά και εφαρμόσιμα.
- Επικαιροποίηση σχεδίων με πρακτικές οδηγίες και σαφείς ρόλους.
- Αναφορά στην ελλιπή στελέχωση ως βασικό εμπόδιο στην εφαρμογή σχεδίων.

Εθελοντισμός:

- Παρότι υπάρχουν διαθέσιμοι πολίτες, απουσιάζει η οργανωμένη και εκπαιδευμένη δομή.
- Αδυναμία ενεργοποίησης αποτελεσματικών εθελοντικών ομάδων λόγω έλλειψης πόρων και εκπαίδευσης.

Συμπεράσματα:

Ο Δήμος Γορτυνίας είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα των δυσκολιών της ορεινής Ελλάδας. Παρότι διαθέτει σχέδια και ανθρώπινο δυναμικό με διάθεση προσφοράς, η έλλειψη πόρων, προσωπικού και εκπαιδευμένων εθελοντών τον αφήνει εκτεθειμένο σε φυσικές καταστροφές. Το Ελληνικό Δίκτυο Ανθεκτικών Πόλεων είναι μια ελπίδα φωνής και διεκδίκησης για τους μικρούς αυτούς δήμους.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΔΙΟΝΥΣΟΥ – ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΑΪΧΟΣΟΓΛΟΥ

Σύνοψη:

Η Δήμαρχος Διονύσου, Αικατερίνη Μαϊχόσογλου, περιέγραψε τη γεωμορφική ιδιαιτερότητα του Δήμου, που συνδυάζει δασικές εκτάσεις, απότομες κλίσεις και δύσκολη προσβασιμότητα, και τόνισε την ανάγκη για αυξημένους πόρους για την πρόληψη και διαχείριση κινδύνων πυρκαγιάς. Επισήμανε τον καθοριστικό ρόλο των δασικών δρόμων και την ανάγκη διάνοιξης/συντήρησης, καθώς και τη συμβολή του εθελοντισμού στην τοπική κοινωνία.

Υπάρχουσες παροχές και ενέργειες του Δήμου:

- Πέντε ενεργά και άρτια στελεχωμένα πυροσβεστικά κλιμάκια με ετοιμότητα και εμπειρία πρώτης γραμμής.
- Δράσεις πρόληψης και διατήρησης του εξοπλισμού σε άρτια κατάσταση. Ενεργός συμμετοχή συλλόγων, φορέων και μαθητών σε δενδροφυτεύσεις και καθαρισμούς.
- Συστηματική προσπάθεια ευαισθητοποίησης των πολιτών στον εθελοντισμό και την προστασία του περιβάλλοντος.

Αιτήματα και ανάγκες για στήριξη:

- Άμεση ενίσχυση των πόρων που διατίθενται για έργα πρόληψης πυρκαγιών και προστασίας δασικών εκτάσεων.
- Συντήρηση και διάνοιξη των δασικών δρόμων σε συνεργασία με το Δασαρχείο.
- Δημιουργία και ενίσχυση αντιπυρικών ζωνών στα δασικά όρια του Δήμου.
- Υποστήριξη και διεύρυνση των πρωτοβουλιών πολιτικής προστασίας σε τοπικό επίπεδο.

Συμπεράσματα:

Ο Δήμος Διονύσου αποτελεί κρίσιμη δασική περιοχή και προπύργιο της Πεντέλης. Η ασφάλεια και ανθεκτικότητα του δήμου εξαρτάται από την πρόληψη, την τεχνική υποδομή και τη διαρκή κινητοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού – τόσο των

επαγγελματιών όσο και των εθελοντών. Απαιτείται σοβαρή οικονομική ενίσχυση για να υλοποιηθούν οι αναγκαίες παρεμβάσεις δασοπροστασίας και να διασφαλιστεί η αειφορία του φυσικού πλούτου.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΔΙΣΤΟΜΟΥ-ΑΡΑΧΟΒΑΣ-ΑΝΤΙΚΥΡΑΣ — ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΘΑΣ

Σύνοψη:

Ο Δήμος Διστόμου-Αράχovas-Αντίκυρας είναι σημαντικός χειμερινός και θερινός τουριστικός προορισμός, με κρίσιμα ζητήματα πολιτικής προστασίας λόγω στενών δρόμων εκκένωσης και κινδύνων πυρκαγιάς. Υπάρχει μεγάλο πρόβλημα υποδομών και σχεδιασμού για την ασφαλή εκκένωση και προστασία των κατοίκων και επισκεπτών, ενώ η λειψυδρία και η κλιματική αλλαγή επιβαρύνουν περαιτέρω την κατάσταση.

Τι παρέχουν ήδη:

- Προσπάθειες για αναγνώριση και ανάδειξη των προβλημάτων
- Συνεχής διάλογος με την Πολιτική Προστασία και το Υπουργείο για την εκπόνηση σχεδίων εκκένωσης
- Ασφάλεια σε μεγάλο βαθμό χάρη στην εμπειρία και τον χειρισμό κατά τη διάρκεια των κρίσεων

Προβλήματα:

- Μοναδικός στενός δρόμος εκκένωσης (ένα σοκάκι) για εκατομμύρια επισκέπτες
- Εγκατάλειψη γεωργικών περιοχών που λειτουργούν ως φυσικό ανάχωμα πυρκαγιάς
- Πολύχρονη καθυστέρηση (17 χρόνια) σε μελέτες και δημοπρατήσεις για απαραίτητες υποδομές
- Επιταχυνόμενη λειψυδρία και κλιματική αλλαγή που επιδεινώνουν την κατάσταση

Τι χρειάζονται:

- Ολοκληρωμένο σχέδιο εκκένωσης και πρόληψης που να καλύπτει την πραγματική κίνηση και πληθυσμό
- Άμεση παρέμβαση για τη διαχείριση φυσικών φραγμάτων, όπως ελαιώνες και δασικές ζώνες
- Σωστή χρηματοδότηση και επιτάχυνση των μελετών και έργων
- Έμφαση σε υποδομές ύδρευσης και άρδευσης που παράλληλα υποστηρίζουν την πυρασφάλεια

Συμπεράσματα:

Η περιοχή αντιμετωπίζει σοβαρούς κινδύνους λόγω γεωγραφικής ιδιαιτερότητας και κλιματικής κρίσης. Η λύση περνάει μέσα από συντονισμένη κρατική παρέμβαση, επιτάχυνση έργων και την ανάπτυξη σχεδίων εκκένωσης και πρόληψης, ώστε να προφυλαχτούν τόσο οι κάτοικοι όσο και οι επισκέπτες. Ο δήμαρχος τονίζει την

ανάγκη για βούληση, αξιοκρατία και κοινή προσπάθεια, ενώ επισημαίνει την ψυχοφθόρα θέση που έχει ο ίδιος στην αντιμετώπιση των πολλαπλών ευθυνών.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΔΟΜΟΚΟΥ – ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΛΙΟΛΙΟΣ

Σύνοψη:

Ο Δήμαρχος Δομοκού, Χαράλαμπος Λιόλιος, τόνισε την ανάγκη για συνεργασία σε διαδημοτικό και διαπεριφερειακό επίπεδο, καθώς οι καταστροφές ξεπερνούν τα όρια ενός δήμου. Επισημάνε τις δυσκολίες στην αλλαγή κουλτούρας και την ανάγκη για ουσιαστική πολιτική προστασία με σεβασμό στις αρμοδιότητες των φορέων.

Προβλήματα:

- Αντιμετώπιση ακραίων φυσικών φαινομένων (Ιανός, Ντάνιελ, Ηλίας) με σημαντικές καταστροφές υποδομών και αγροτεμαχίων.
- Οριοθέτηση ανάμεσα σε περιφέρειες (Φθιώτιδας και Θεσσαλίας), που καθιστά αναγκαία τη συνεργασία.
- Δυσκολία στην αποδοχή των αναγκαίων παρεμβάσεων, με αντιδράσεις από κατοίκους σε αλλαγές στο φυσικό περιβάλλον (χείμαρροι κ.ά.).

Πρωτοβουλίες & Παρεμβάσεις:

- Δημιουργία και συμμετοχή στο Ελληνικό Δίκτυο Ανθεκτικών Πόλεων.
- Προσπάθεια για ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ δήμων και περιφερειών για διαχείριση φυσικών καταστροφών.
- Έμφαση στην ανάγκη «να βάλουμε βαθιά το μαχαίρι στο κόκκαλο» για ουσιαστικές αλλαγές.

Συμπεράσματα:

Η αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης και των φυσικών καταστροφών απαιτεί συστηματική και συντεταγμένη συνεργασία όλων των φορέων και πολιτών. Απαραίτητη είναι η αλλαγή κουλτούρας και η αποφασιστικότητα για την εφαρμογή αναγκαίων μέτρων χωρίς συμβιβασμούς και δικαιολογίες.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ – ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ – ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΤΟΣ

Σύνοψη:

Ο Σύνδεσμος Προστασίας και Ανάδειξης Υμηττού (Σ.Π.Α.Υ.) αποτελεί πρωτοποριακό παράδειγμα συνεργασίας δήμων, όμως η κλιματική κρίση επιβάλλει την ανάγκη να επεκταθεί σε πανελλαδικό επίπεδο. Ο Δήμαρχος μοιράζεται την εμπειρία του από το πεδίο, τονίζοντας τις δυσκολίες, τις ευθύνες που φέρουν οι δήμαρχοι, αλλά και την αλληλεγγύη και τη συνεχή μάθηση που συντελείται μέσα από το δίκτυο. Υπογραμμίζει τη σημασία της επιστημονικής οργάνωσης, της χρηματοδότησης, της συνεργασίας μεταξύ των φορέων και την ανάγκη στήριξης από την πολιτεία για να σταθεί το έργο βιώσιμο και αποτελεσματικό.

Τι παρέχει ήδη:

- Λειτουργία Σ.Π.Α.Υ. με επιστημονική ομάδα, θερμικές κάμερες, drones και τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης για παρακολούθηση και πρόληψη
- Ενεργός συμμετοχή δήμων με εμπειρία από το πεδίο των φυσικών καταστροφών
- Στενή συνεργασία με εθελοντές, πυροσβεστική και αρμόδιους φορείς
- Διαρκής εκπαίδευση και μάθηση μέσα από τα λάθη και τις πρακτικές

Προβλήματα και ανάγκες:

- Έλλειψη επαρκούς και σταθερής χρηματοδότησης από την πολιτεία
- Περιπλοκότητα και ασαφής διαχωρισμός αρμοδιοτήτων μεταξύ φορέων (δήμοι, δασαρχεία, κεντρική κυβέρνηση)
- Αδικίες και δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι δήμαρχοι, ακόμα και δικαστικά, για έργα και ενέργειες που έχουν σκοπό την προστασία
- Απουσία συνολικού σχεδίου και έλλειψη ομοφωνίας ή επαρκούς αναγνώρισης από κυβερνητικούς φορείς

Συμπεράσματα:

Ο Σ.Π.Α.Υ. είναι παράδειγμα προόδου και αλληλεγγύης, αλλά χρειάζεται επενδύσεις, οργάνωση και στήριξη για να γίνει υπόδειγμα και πανελλαδικά. Ο ρόλος των δημάρχων είναι κρίσιμος, αλλά μόνοι δεν μπορούν να τα καταφέρουν χωρίς κρατική συνεργασία και χρηματοδότηση. Η προσπάθεια του Δικτύου Ανθεκτικών Πόλεων αποτελεί φωτεινό σημείο, όμως το μέλλον απαιτεί πιο αποφασιστικές κινήσεις και επίσημη αναγνώριση και ενίσχυση.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΧΡΟΝΗΣ

Σύνοψη:

Ο Δήμαρχος Επιδαύρου, Αναστάσιος Χρόνης, παρουσίασε τις ιδιαιτερότητες του μικρότερου δήμου της Αργολίδας, με επίκεντρο τον μεγάλο ορεινό και δασικό όγκο που περικλείει τον αρχαιολογικό χώρο του θεάτρου της Επιδαύρου. Τόνισε τη σημασία της προληπτικής πυροπροστασίας, ιδιαίτερα κατά τις περιόδους υψηλής επισκεψιμότητας, καθώς και την ανάγκη ύπαρξης σχεδίου διαφυγής.

Προβλήματα και ανάγκες:

- Η ευρύτερη περιοχή που περιβάλλει το αρχαίο θέατρο αποτελεί δασικό όγκο με κυρίαρχο το πεύκο, γεγονός που αυξάνει σημαντικά τον κίνδυνο πυρκαγιάς.
- Το Υπουργείο Πολιτισμού διαθέτει σύστημα πυροπροστασίας με δεξαμενές και κανονάκια, το οποίο συντηρείται με ετήσια άσκηση, αλλά απαιτεί περαιτέρω ενίσχυση.
- Παρά τη μη διοικητική υπαγωγή των αρχαιολογικών χώρων στον Δήμο, εντάσσονται σε προγράμματα πυρασφάλειας και αντιπυρικών ζωνών.
- Το σημαντικότερο πρόβλημα εντοπίζεται στον σχεδιασμό εκκένωσης τις ημέρες παραστάσεων, όταν συγκεντρώνονται πάνω από 10.000 επισκέπτες και 4.000 οχήματα.

Πρωτοβουλίες Δήμου:

- Συμμετοχή σε χρηματοδοτικά εργαλεία για αντιπυρική θωράκιση του αρχαιολογικού χώρου, παρά τη διοικητική μη υπαγωγή του.
- Συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες για επανεξέταση της διαχείρισης κινδύνου κατά την υψηλή επισκεψιμότητα.
- Σχεδιασμός πρωτοκόλλου εκκένωσης για τον αρχαιολογικό χώρο και τη θεατρική περιοχή.

Συμπεράσματα:

Η Επίδαυρος αποτελεί παράδειγμα ανάγκης για διατομεακή συνεργασία ανάμεσα σε Δήμους και Υπουργεία, ώστε να προστατευθούν πολιτιστικοί πόροι παγκόσμιας ακτινοβολίας. Η ύπαρξη πρότερης υποδομής είναι μεν σημαντική, αλλά η συνεχής επικαιροποίηση των σχεδίων και η ενίσχυση της πολιτικής προστασίας είναι κρίσιμες ειδικά σε περιβάλλοντα υψηλής επισκεψιμότητας και ευαλωτότητας.

Δήμαρχος Ηλιούπολης – Ευστάθιος Ψυρρόπουλος

Σύνοψη:

Η Ηλιούπολη, ως ιδρυτικό μέλος του ΣΠΑΥ, έχει επιτύχει σημαντική οργάνωση στην αντιπυρική προστασία μέσω τεχνολογίας και εθελοντισμού. Παρόλα αυτά, το δίκτυο πρέπει να διευρυνθεί ώστε να περιλαμβάνει όλους τους δήμους της Αττικής για μια ενιαία, ολοκληρωμένη προστασία. Παράλληλα, σοβαρά ζητήματα όπως η μόλυνση του ρέματος Πικροδάφνης και η κυκλοφοριακή συμφόρηση, ειδικά λόγω της μεγάλης επένδυσης στο Ελληνικό, απαιτούν άμεσες λύσεις για να γίνει η Ηλιούπολη πραγματικά ανθεκτική πόλη.

Τι παρέχει ήδη:

- Συμμετοχή στο ΣΠΑΥ με υιοθέτηση σύγχρονων τεχνολογιών και ενεργό ρόλο εθελοντών
- Διαχείριση και περιπολίες στον Υμηττό με οχήματα που έχουν χρηματοδοτηθεί μέσω προγράμματος «Α. Τρίτης»
- Συνεργασία με γειτονικούς δήμους για τη διαχείριση του ρέματος Πικροδάφνης
- Υποδομές για πρόληψη πυρκαγιών και περιορισμό μόλυνσης

Προβλήματα και ανάγκες:

- Ανεπαρκής συμμετοχή δήμων της Αττικής στο ΣΠΑΥ, που περιορίζει την αποτελεσματικότητα του δικτύου
- Ζητήματα μόλυνσης και περιβαλλοντικής υποβάθμισης του ρέματος Πικροδάφνης
- Μεγάλη κυκλοφοριακή συμφόρηση λόγω επένδυσης στο Ελληνικό και ανεπαρκών αντισταθμιστικών
- Έλλειψη άμεσης χρηματοδότησης για υλοποίηση μελετών και έργων που έχουν ήδη ωριμάσει

Συμπεράσματα:

Η Ηλιούπολη είναι πρότυπο συνεργασίας και αξιοποίησης νέων τεχνολογιών στην πολιτική προστασία, αλλά χρειάζεται ενίσχυση μέσω διεύρυνσης του ΣΠΑΥ, βελτίωση της περιβαλλοντικής κατάστασης του ρέματος Πικροδάφνης και αντιμετώπιση των κυκλοφοριακών προβλημάτων. Η επένδυση στο Ελληνικό πρέπει να συνοδεύει από ουσιαστικά αντισταθμιστικά για να διατηρηθεί η ανθεκτικότητα και η ποιότητα ζωής στην περιοχή.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΑΛΚΙΑ

Σύνοψη:

Η δήμαρχος Κασσάνδρας ανέδειξε τη σημασία της κατηγοριοποίησης των δήμων με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους (νησιωτικοί, ηπειρωτικοί, τουριστικοί) και την ανάγκη ενεργοποίησης της τοπικής κοινωνίας, κυρίως μέσω του εθελοντισμού. Τόνισε πως η υποστελέχωση των υπηρεσιών καθιστά απαραίτητη τη συμβολή των πολιτών στη δασοπροστασία, ενώ ανέλυσε το σχέδιο πρόληψης και διαχείρισης πυρκαγιών που εφαρμόζεται στον δήμο.

Παρούσες συνθήκες και ιδιαιτερότητες:

- Υποστελεχωμένες υπηρεσίες, περιορισμένο προσωπικό
- Ισχυρό δίκτυο συνεργασιών με τοπικούς φορείς (αγρότες, μελισσοκόμους, ρετινιάδες, συλλόγους)

Κύρια προβλήματα:

- Ελλιπής στελέχωση πυροσβεστικών και δημοτικών υπηρεσιών
- Ανάγκη για συνεχή επαγρύπνηση και πρόληψη πυρκαγιών
- Κίνδυνος θερμικού κύματος και αιφνίδιων φαινομένων σε περίπτωση πυρκαγιάς

Πρωτοβουλίες & Δράσεις:

- Δημιουργία αυτοτελούς Τμήματος Πολιτικής Προστασίας με έναν υπάλληλο
- Ενεργοποίηση εθελοντών με καθορισμένα σημεία επιτήρησης
- Συνεργασία με Πυροσβεστική, Δασαρχείο, Αστυνομία και τοπικούς συνεταιρισμούς
- Εφαρμογή σχεδίου πρόληψης σε περιόδους υψηλής επικινδυνότητας
- Εφαρμογή σχεδίου παρέμβασης όταν εκδηλωθεί φωτιά

Συμπεράσματα:

Η κα Χαλκιά υπογράμμισε ότι ο εθελοντισμός δεν είναι απλώς ευαισθησία αλλά δομικό στοιχείο μιας αποτελεσματικής πολιτικής προστασίας. Χρειάζεται οργάνωση, εκπαίδευση, εξοπλισμό αλλά πάνω απ' όλα αγάπη για τον τόπο. Ο δήμος λειτουργεί ως αλυσίδα πρόληψης και αντίδρασης, στηριζόμενος στη συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και πολίτες.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ - ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΞΥΠΟΛΥΤΑΣ

Σύνοψη

Ο Δήμαρχος Κηφισιάς, Βασίλειος Ξυπολυτάς, ανέδειξε τις σημαντικές καινοτομίες και δράσεις που εφαρμόστηκαν στον τομέα της Πολιτικής Προστασίας, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για άμεση δράση απέναντι στην κλιματική κρίση. Ο Δήμος, παρά τις ελλείψεις σε κεντρική υποστήριξη, ανέλαβε πρωτοβουλίες για ενίσχυση της πρόληψης και της αντιμετώπισης πυρκαγιών, επισημαίνοντας πως απαιτείται ισχυρός εξοπλισμός και ανθρώπινο δυναμικό για ουσιαστική αντιμετώπιση.

Παροχές και υφιστάμενες δράσεις του Δήμου

- Εγκατάσταση drones πυροπροστασίας σε συνεργασία με τους άλλους δήμους του Πεντελικού.
- Πιλοτική εγκατάσταση πυρανιχνευτών κάτω από τα δέντρα για εντοπισμό καπνού.
- Δημιουργία νέου πυροσβεστικού κλιμακίου και τέσσερα οχήματα.
- Τριπλασιασμός των πυροσβεστικών δυνάμεων του Δήμου Κηφισιάς (δημοτικά οχήματα και εθελοντές).

Ζητούμενα και ανάγκες

- Χρηματοδότηση για μεγάλες αντιπυρικές ζώνες στο Πεντελικό, ιδίως στο δυτικό κομμάτι (Εκάλη, Πολιτεία, Καστρί, Ν. Ερυθραία, Κεφαλάρι).
- Υποστήριξη από την πολιτεία για τη δημιουργία κρίσιμων σημείων ανάσχεσης φωτιάς.
- Ενίσχυση του πυροσβεστικού εξοπλισμού σε εθνικό επίπεδο, ιδίως για φαινόμενα μεγάλης έντασης.

Τελικά Συμπεράσματα

Ο Δήμος Κηφισιάς επιδιώκει την ανάληψη ευθύνης και την υιοθέτηση καινοτόμων πρακτικών για την πρόληψη και διαχείριση πυρκαγιών, μέσα στο νέο πλαίσιο της κλιματικής κρίσης. Ο Δήμαρχος τόνισε τη σημασία της 'κλιματικής ανθεκτικότητας' ως βασικό άξονα δράσης για την επόμενη μέρα.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ – ΝΙΚΟΣ ΣΤΑΥΡΕΛΗΣ

Σύνοψη:

Ο Δήμαρχος Κορινθίων, Νίκος Σταυρέλης, επισήμανε την κρίσιμη κατάσταση της λειψυδρίας που πλήττει την περιοχή, η οποία έχει προκαλέσει σημαντική εγκατάλειψη της αγροτικής γης και ειδικά της Κορινθιακής σταφίδας. Τόνισε τη στροφή στον τουρισμό και την ανάγκη για συνεργασία με επιστήμονες και πανεπιστήμια ώστε να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά το πρόβλημα.

Προβλήματα:

- 25% εγκατάλειψη αγροτικής γης λόγω λειψυδρίας τα τελευταία 4 χρόνια.
- Συνεχιζόμενη λειψυδρία που προβλέπεται να συνεχιστεί και τα επόμενα 5 χρόνια.
- Καίριο ζήτημα το να προχωρήσει η μελέτη για χωροθέτηση αφαλατώσεων καθώς και η μείωση του κόστους αυτής.

Πρωτοβουλίες και προοπτικές:

Συνεργασία με πανεπιστήμια και επιστημονικούς φορείς ώστε να λυθεί και να μελετηθεί το θέμα της λειψυδρίας που δυσκολεύει την παραγωγή και το θέμα των αφαλατώσεων.

Συμπεράσματα:

Η Κορινθία αντιμετωπίζει σοβαρές προκλήσεις λόγω λειψυδρίας και εγκατάλειψης της αγροτικής γης. Παρά τις δυσκολίες, υπάρχει μια προσπάθεια στροφής στον τουρισμό και αξιοποίησης της τεχνολογίας για τη βελτίωση της αγροτικής παραγωγής. Ανάγκη για στήριξη και γρήγορα αποτελέσματα.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΡΩΠΙΑΣ - ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΙΟΥΣΗΣ

Σύνοψη

Ο Δήμος Κρωπίας είναι ενεργό μέλος του Σ.Π.Α.Υ. από το 2003 και έχει μακρά παράδοση στην πρόληψη και αντιμετώπιση πυρκαγιών. Η εμπειρία, η τεχνολογία και ο εθελοντισμός αποτελούν το τρίπτυχο επιτυχίας, ενώ οι προκλήσεις δεν σταματούν μόνο στις φωτιές αλλά αφορούν και τις πλημμύρες λόγω των ραγδαίων καιρικών φαινομένων που φέρνει η κλιματική κρίση. Η εξαγωγή της τεχνογνωσίας του Σ.Π.Α.Υ. σε ολόκληρη τη χώρα είναι κρίσιμη για την ανθεκτικότητα όλης της Ελλάδας.

Τι παρέχει ήδη:

- Συμμετοχή στο Σύνδεσμο Προστασίας και Ανάπτυξης Υμηττού (Σ.Π.Α.Υ.) με σημαντική συμβολή στην πρόληψη και αντιμετώπιση πυρκαγιών.
- Χρήση τεχνολογίας (π.χ. drones, θερμικές κάμερες) και οργανωμένη εθελοντική ομάδα πυροπροστασίας.
- Ιστορική εμπειρία και τεχνογνωσία στην πρόληψη των πυρκαγιών στον Υμηττό, με υποστήριξη και συνδρομή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.
- Αντιμετώπιση επιπρόσθετων φαινομένων, όπως πλημμύρες και κατολισθήσεις, με άμεση δράση αποκατάστασης και διαχείρισης κρίσεων.

Προκλήσεις / Τι χρειάζεται:

- Αντιμετώπιση κενών αρμοδιοτήτων και διοικητικών προβλημάτων (π.χ. όρια δήμων, αρμοδιότητες αποφιλώσεων).
- Αύξηση της συνεργασίας μεταξύ φορέων (δασαρχεία, υπουργεία, δήμοι).
- Ενίσχυση της ετοιμότητας και πρόληψης απέναντι σε πλημμύρες που ακολουθούν τις πυρκαγιές.
- Εξαγωγή και εφαρμογή καλών πρακτικών και τεχνογνωσίας σε όλη τη χώρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης.
- Αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος μέσω κινήτρων και στήριξης της επαρχίας.

Συμπεράσματα:

Η εμπειρία και οι δομές που έχει αναπτύξει ο Δήμος Κρωπίας μέσω του Σ.Π.Α.Υ. αποτελούν πρότυπο για τη διαχείριση πυρκαγιών και φυσικών καταστροφών. Η κλιματική κρίση αυξάνει την πολυπλοκότητα των φαινομένων και απαιτεί συνεχείς προσαρμογές και καλύτερο συντονισμό. Η ενίσχυση της τοπικής αυτοδιοίκησης και η στήριξη από το κεντρικό κράτος είναι απαραίτητα για να διατηρηθεί η ανθεκτικότητα και να αντιμετωπιστούν τα κοινωνικά ζητήματα όπως το δημογραφικό.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΩ – ΘΕΟΔΟΣΗΣ ΝΙΚΗΤΑΡΑΣ

Σύνοψη

Ο Δήμαρχος Κω, Θεοδόσης Νικηταράς, ανέδειξε την ανάγκη πολυδιάστατης οικονομικής ανάπτυξης στο νησί, το οποίο σήμερα εξαρτάται σχεδόν αποκλειστικά από τον τουρισμό. Παράλληλα, παρουσίασε πρωτοβουλίες για την αναβίωση του πρωτογενούς τομέα, με στόχο την ενίσχυση της οικονομικής ανθεκτικότητας. Υποστήριξε επίσης την ανάγκη εφαρμογής του μοντέλου 'Pay As You Throw' στην ανακύκλωση, καθώς και τη θεσμοθέτηση του 'τέλους ανθεκτικότητας' ως εργαλείου επιστροφής πόρων στους δήμους που παράγουν πλούτο.

Υπάρχουσες παροχές και ενέργειες του Δήμου:

- Ενεργοποίηση και στήριξη τοπικών οينوποιείων, με έμφαση σε τοπικές ποικιλίες και τουριστική επισκεψιμότητα.
- Προώθηση της σύζευξης πρωτογενούς και τριτογενούς τομέα (τουρισμός + αγροτική παραγωγή).
- Σταδιακή επαναφορά καλλιεργειών όπως ντομάτα, φασολάκι, μπανάνα, ελιά. Στήριξη πολιτικών ανακύκλωσης και ενημέρωσης της τοπικής κοινωνίας.

Αιτήματα και ανάγκες για στήριξη:

- Εφαρμογή του μοντέλου 'Pay As You Throw' για αποτελεσματική διαχείριση απορριμμάτων και ενίσχυση της ανακύκλωσης.
- Θεσμοθέτηση και εφαρμογή του 'τέλους ανθεκτικότητας' με επιστροφή μέρους των εσόδων στους παραγωγικούς δήμους.
- Εθνική στρατηγική για στήριξη και αναβάθμιση του πρωτογενούς τομέα στις τουριστικές περιοχές.
- Ενίσχυση της τοπικής αυτοδιοίκησης με επαρκείς πόρους και αρμοδιότητες.

Συμπεράσματα:

Η Κως αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα τουριστικής μονοκαλλιέργειας, η οποία την καθιστά ευάλωτη σε κρίσεις. Ο Δήμος επενδύει στη σύνδεση αγροτικού τομέα και τουριστικής οικονομίας, με θετικά αποτελέσματα. Παράλληλα, ο Δήμαρχος υπογραμμίζει την ανάγκη για θεσμική αλλαγή στον τρόπο αντιμετώπισης των δήμων, με δίκαιη επιστροφή πόρων και σοβαρές επενδύσεις σε υποδομές και πολιτικές ανθεκτικότητας.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ – ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΝΑΝΟΣ

Σύνοψη

Ο δήμος Λίμνης Πλαστήρα, με 85% δασική έκταση, βιώνει έντονα τις συνέπειες της κλιματικής κρίσης και τις φυσικές καταστροφές των τελευταίων χρόνων. Παρά τις μεγάλες προκλήσεις, έχει κινηθεί γρήγορα στην αποκατάσταση και τη θωράκιση της περιοχής, εστιάζοντας ιδιαίτερα στην πρόληψη και στη δημιουργία υποδομών.

Προβλήματα:

- Εθνικό δημογραφικό πρόβλημα που επιβαρύνει το μέλλον της περιοχής και της χώρας.
- Καταστροφές από φυσικά φαινόμενα: Ιανός, Ντάνιελ, με σοβαρές πληγές σε σπίτια και υποδομές.
- Αποκαταστάσεις με καθυστέρηση και ανεπαρκή πολιτική πρόληψης.
- Κενά ευθυνών και ελλείψεις στη δημόσια διοίκηση και στην ευθύνη των πολιτών.
- Έλλειψη συνολικού σχεδιασμού και αντιμετώπιση σε επίπεδο χώρας και τοπικής αυτοδιοίκησης.
- Κλιματική κρίση με μεταβολή κλίματος, υψηλό κίνδυνο πυρκαγιών και ακραία καιρικά φαινόμενα.

Υπηρεσίες και πρωτοβουλίες:

- Άμεση δράση στην αποκατάσταση τουριστικού προϊόντος και υποδομών.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση προληπτικών μέτρων, όπως καθαρισμοί δρόμων, προσλήψεις προσωπικού πυροπροστασίας.
- Διαθέτει δικό του εξοπλισμό πυρόσβεσης και δημιουργεί νέες δεξαμενές νερού για τις ανάγκες πυροπροστασίας.
- Συνεργασία με Περιφέρεια και κράτος για ευρύτερο σχεδιασμό και δράσεις.

Συμπεράσματα:

Ο δήμος Λίμνης Πλαστήρα βρίσκεται σε καλό δρόμο όσον αφορά την πρόληψη και τη διαχείριση κινδύνων, αλλά το μέγεθος της πρόκλησης απαιτεί πιο συντονισμένη, μακροπρόθεσμη στρατηγική σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Η τοπική αυτοδιοίκηση πρέπει να ενισχυθεί με πόρους και αρμοδιότητες ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται στις αυξανόμενες ανάγκες που φέρνει η κλιματική κρίση.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΛΟΚΡΩΝ — ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΖΕΚΕΝΤΕΣ

Σύνοψη

Ο Δήμος Λοκρών, με εκτεταμένα πευκοδάση και πολλούς παραθεριστικούς οικισμούς, έχει ξεκινήσει σημαντικές πρωτοβουλίες καθαρισμού και πρόληψης, όμως η διαχείριση μεγάλου όγκου κλαδεμάτων και η απουσία αντιπυρικών ζωνών δημιουργούν σοβαρούς κινδύνους πυρκαγιάς και ασφάλειας. Χρειάζεται άμεση ενίσχυση των υποδομών και καλύτερος συντονισμός για να προστατευτεί το περιβάλλον και οι κάτοικοι.

Παρεχόμενα

- Καθαρισμοί δασικών και περιαστικών περιοχών (υποστηριζόμενοι από Πράσινο Ταμείο και Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης).
- Συνεργασία με το δασαρχείο και ανάθεση καθαρισμών σε ιδιώτες.
- Χρήση σπαστήρα για μείωση όγκου κλαδεμάτων (περίπου 2.000 τόνοι το 2023).

Προβλήματα

- Έλλειψη μακροχρόνιου σχεδίου για διαχείριση και αποθήκευση κλαδεμάτων.
- Κίνδυνος φωτιάς σε χώρους αποθήκευσης λόγω ανεξέλεγκτης πρόσβασης και ατυχημάτων.
- Απουσία και ελλιπής συντήρηση αντιπυρικών ζωνών, με φωτιές που διασχίζουν ακόμα και δρόμους 12 μέτρων σε δευτερόλεπτα.

Ανάγκες

- Εφαρμογή ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης αποβλήτων και κλαδεμάτων.
- Δημιουργία και τακτική συντήρηση αντιπυρικών ζωνών.
- Σταθερή και επαρκής κρατική χρηματοδότηση και υποστήριξη.

Συμπέρασμα

Η πρόληψη έχει κάνει βήματα, αλλά η απειλή πυρκαγιάς και περιβαλλοντικής καταστροφής παραμένει άμεση. Χρειάζεται συντονισμός, επένδυση στην πρόληψη και ενεργή συμμετοχή πολιτών και φορέων για να μειωθούν οι κίνδυνοι και να προστατευτεί η περιοχή.

ΔΗΜΟΣ ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ-ΠΕΡΑΧΩΡΑΣ-ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ – ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΝΑΚΗΣ

Σύνοψη

Ο Αντιδήμαρχος Πολιτικής Προστασίας, Μιχαήλ Κανάκης, εκπροσωπώντας τον Δήμο Λουτρακίου-Περαχώρας-Αγίων Θεοδώρων, ανέπτυξε τις δράσεις της δημοτικής αρχής για την ενίσχυση της εθελοντικής συνειδησης και της ανθεκτικότητας έναντι των φυσικών κινδύνων, με έμφαση στην πρόληψη των δασικών πυρκαγιών και στην ενεργή συμμετοχή των πολιτών και μαθητών.

Προβλήματα και ανάγκες

- Ο δήμος διαθέτει 83 οικισμούς, πολλοί εκ των οποίων είναι άναρχα δομημένοι σε μικτές ζώνες δασών και κατοικιών, γεγονός που καθιστά δύσκολη την πρόσβαση και κατάσβεση πυρκαγιών.
- Οι κάτοικοι παρουσιάζουν δυσκολία στο να πειστούν για την ανάγκη προετοιμασίας και συμμόρφωσης σε σχέδια προστασίας, ακόμη και σε περιοχές που έχουν βιώσει πυρκαγιές.
- Έλλειψη κουλτούρας πρόληψης και αδυναμία οικειοποίησης οδηγιών προστασίας από ενήλικες, αντίθετα με τους μαθητές που εμφανίζονται πιο πρόθυμοι και δεκτικοί.

Πρωτοβουλίες Δήμου

- Σύσταση αυτοτελούς Τμήματος Πολιτικής Προστασίας.

- Συνεργασία με τον Δρ. Μιλτιάδη Αθανασίου για τη δημιουργία σχεδίου επικινδυνότητας ανά οικισμό.
- Καταγραφή κρίσιμων σημείων και εκπόνηση αντιπυρικών μελετών σε κάθε οικισμό.
- Επιτόπιες επισκέψεις και ενημερωτικές ομιλίες στους κατοίκους των οικισμών για τη σημασία της προετοιμασίας και της ύπαρξης ανθεκτικών σημείων καταφυγής.

Εθελοντισμός

- Ο δήμος διαθέτει 3 εγγεγραμμένες και ενεργές εθελοντικές οργανώσεις, 2 εκ των οποίων συμμετέχουν και στην Πανελλήνια Ομοσπονδία Εθελοντικών Οργανώσεων.
- Οι εθελοντές αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της τοπικής ανθεκτικότητας και ενεργούν με αυτοθυσία.
- Ο ίδιος ο αντιδήμαρχος είναι ενεργός δασοπυροσβέστης και εθελοντής πάνω από 20 έτη.

Συμπεράσματα

Η ενδυνάμωση της ανθεκτικότητας προϋποθέτει στοχευμένες παρεμβάσεις σε επίπεδο οικισμού, εστίαση στην εκπαίδευση των πολιτών από νεαρή ηλικία, και θεσμική υποστήριξη των εθελοντικών οργανώσεων. Ο Δήμος Λουτρακίου-Περαχώρας-Αγίων Θεοδώρων συνδυάζει τεχνογνωσία, τεχνολογία και ανθρώπινο δυναμικό, επιδιώκοντας να χτίσει μια κοινωνία με συνείδηση πρόληψης και ενεργή συμμετοχή.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΜΑΝΤΟΥΔΙΟΥ-ΛΙΜΝΗΣ-ΑΓΙΑΣ ΆΝΝΑΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΠΟΥΡΝΙΩΤΗΣ

Σύνοψη

Ο δήμος της Βόρειας Εύβοιας έχει υποστεί τεράστιες φυσικές καταστροφές, κυρίως από τη μεγάλη φωτιά του 2021 που κατέστρεψε 550.000 στρέμματα πεύκου και καλλιιεργειών, και ακολούθησαν σοβαρά πλημμυρικά φαινόμενα. Παρά τις τεράστιες δυσκολίες, δεν υπήρξε κανένα θύμα χάρη στην ακούραστη προσπάθεια του δήμου, των εθελοντών και των πολιτών. Ωστόσο, οι προσπάθειες αυτές συχνά αντιμετωπίζονται με δικαστικές περιπέτειες από ελάχιστους, και το νομικό πλαίσιο είναι πετपालιωμένο, καθυστερώντας αναγκαίες παρεμβάσεις.

Τι παρέχουν ήδη:

- Άμεση διαχείριση εκτάκτων αναγκών με ενέργειες όπως εκκενώσεις, διάνοιξη φραχτών για να σωθούν ανθρώπινες ζωές.
- Συνεργασία με εθελοντές και πολίτες που μπαίνουν μπροστά ακόμα και σε επικίνδυνες καταστάσεις.
- Συνεχής προσπάθεια αποκατάστασης και ανάκαμψης μετά τις φυσικές καταστροφές.

Κύρια προβλήματα:

- Πετπαιωμένο και ανεπαρκές νομοθετικό πλαίσιο που εμποδίζει άμεσες και αποτελεσματικές παρεμβάσεις.
- Κλείσιμο ρεμάτων από ανθρώπινες παρεμβάσεις που δυσχεραίνουν την απορροή και αυξάνουν τον κίνδυνο πλημμυρών.
- Έλλειψη δυνατοτήτων και εξουσιοδοτήσεων για γρήγορες επεμβάσεις από τις τοπικές αρχές.
- Έλλειψη κινήτρων για τους νέους να παραμείνουν και να δημιουργήσουν στην περιοχή.

Συμπεράσματα & ανάγκες:

- Άμεση ανάγκη για εκ βάθρων αναθεώρηση του νομικού πλαισίου που αφορά την πολιτική προστασία και την κρατική αρωγή.
- Το κράτος πρέπει να σκύψει όχι μόνο στο παρόν αλλά και στο μέλλον των περιοχών που έχουν πληγεί, δίνοντας ουσιαστική στήριξη και κίνητρα στους κατοίκους.
- Απαραίτητη η ενίσχυση της νομοθεσίας ώστε οι τοπικές αρχές να έχουν τις αρμοδιότητες και τα μέσα να αντιδρούν αποτελεσματικά.
- Συνεχής συνεργασία δήμου, πολιτείας και πολιτών, με σεβασμό στην πραγματικότητα των προκλήσεων.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΜΕΓΑΡΕΩΝ – ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΡΓΕΤΗΣ

Σύνοψη

Ο Δήμαρχος Μεγαρέων, Παναγιώτης Μαργέτης, με έντονο χιούμορ και ειλικρίνεια, περιέγραψε την καθημερινότητα και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι δήμαρχοι, τονίζοντας πως χρειάζεται άγνοια κινδύνου για να αναλάβει κάποιος αυτή τη θέση. Τόνισε τα προβλήματα της υποστελέχωσης και υποχρηματοδότησης, αλλά και τη σημαντική συμβολή των εθελοντικών ομάδων.

Προβλήματα

- Ο δήμος συνδυάζει αστικό κέντρο 25.000 κατοίκων με μεγάλη έκταση (330.000 στρέμματα), από τα διόδια Ελευσίνας μέχρι τους Αγίους Θεοδώρους.
- Η χρηματοδότηση βασίζεται μόνο στους μόνιμους κατοίκους, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η έκταση, οι τουριστικοί προορισμοί και οι δευτερεύουσες κατοικίες.
- Υπάρχει σημαντική έλλειψη υποδομών, προσωπικού και υλικοτεχνικής υποστήριξης.

Πρωτοβουλίες & Δράσεις

- Η ΚΕΔΕ διαμαρτύρεται για τις ανεπάρκειες της χρηματοδότησης.
- Η πολιτική προστασία επανδρώνεται σταδιακά, με υπαλλήλους που μετακινούνται από άλλες υπηρεσίες.
- Συνεργασία με εθελοντικές ομάδες και πυροσβεστική για βελτίωση οργάνωσης και προστασίας.
- Ενίσχυση της τεχνολογίας για καλύτερη πρόληψη και αντιμετώπιση.

Εθελοντισμός

- Υπάρχουν 4 εθελοντικές ομάδες, οι οποίες είναι κρίσιμες για την ασφάλεια του δήμου.
- Η εμπιστοσύνη και η στήριξη των εθελοντών από τον δήμαρχο είναι ισχυρή, τονίζοντας τη σημασία της ανθρώπινης διάθεσης και όχι μόνο των μέσων.
- Τονίστηκε ο μεγάλος καύσωνας του προηγούμενου καλοκαιριού και η συνεχής προσπάθεια αντιμετώπισης πυρκαγιών.

Συμπεράσματα

Ο Δήμος Μεγαρέων προσπαθεί με ανθρώπους και μέσα που διαθέτει να θωρακίσει την περιοχή του απέναντι σε φυσικές καταστροφές, ενώ υπογραμμίζεται η ανάγκη καλύτερης χρηματοδότησης και στήριξης από το κράτος. Ο εθελοντισμός αναδεικνύεται ως ζωτικός πυλώνας της πολιτικής προστασίας.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΜΕΤΕΩΡΩΝ – ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

Σύνοψη

Ο Δήμαρχος Μετεώρων, Ελευθέριος Αβραμόπουλος, ευχαρίστησε για τη διοργάνωση του φόρουμ και τόνισε τη μεγάλη έκταση του δήμου (1.659 km²), αποτέλεσμα συνένωσης 8 πρώην δήμων. Παραδέχθηκε ότι ο δήμος παρέλαβε πολιτική προστασία χωρίς οργάνωση και μέσα, αλλά πλέον έχει δημιουργηθεί οργανωμένη δομή με σημαντική πρόοδο. Ειδικά πέρσι αντιμετωπίστηκαν 117 περιστατικά πυρκαγιών, ακόμη και σε δύσβατα σημεία όπως οι βράχοι των Μετεώρων.

Προβλήματα

- Απουσία προηγούμενης οργάνωσης και εξοπλισμού στην πολιτική προστασία.
- Μεγάλη έκταση δήμου και αυξημένες αρμοδιότητες.
- Αντιμετώπιση πυρκαγιών σε δύσκολα σημεία.
- Δυσκολίες στη στελέχωση και συνεχή ανάγκη βελτίωσης υποδομών.

Πρωτοβουλίες και Συνεργασίες

- Ενίσχυση με 6 νέα πυροσβεστικά οχήματα εντός των επόμενων μηνών.
- Καλή συνεργασία με το δασαρχείο, περιφέρεια και πυροσβεστικό σώμα.
- Συμμετοχή αντιδημάρχων και υπηρεσιακών παραγόντων σε συνεχή προσπάθεια όλη την αντιπυρική περίοδο.
- Ανάπτυξη οργανωμένων σχεδίων διαχείρισης κρίσεων σε συνεργασία με άλλους δήμους και φορείς.

Συμπεράσματα

- Απαραίτητη η στελέχωση της πολιτικής προστασίας με μόνιμο προσωπικό, σε συνεργασία με εθελοντές.
- Η πρόληψη πρέπει να είναι προτεραιότητα, όχι μόνο η αποκατάσταση των ζημιών.

- Ο δήμος συνεχίζει να δουλεύει πάνω στις πληγές από τον πρόσφατο κυκλώνα Ντάνιελ και επιδιώκει βελτιώσεις για το μέλλον.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΜΗΛΟΥ – ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΜΙΚΕΛΗΣ

Σύνοψη

Ο δήμαρχος Μήλου Εμμανουήλ Μικέλης έθεσε ως κεντρικό θέμα την άναρχη τουριστική ανάπτυξη που απειλεί την περιβαλλοντική και πολιτισμική ταυτότητα του νησιού. Επεσήμανε την ανάγκη θεσμικής προστασίας ιδιαίτερων φυσικών περιοχών όπως οι ζώνες NATURA, καθώς και τον ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον χωροταξικό σχεδιασμό. Τόνισε ότι τα κενά νομοθεσίας και η καθυστέρηση στη θεσμοθέτηση περιορισμών επιτρέπουν την ανεξέλεγκτη δόμηση, που ξεπερνά τις δυνατότητες του νησιού.

Παρούσες συνθήκες και ιδιαιτερότητες

- Η Μήλος είναι ήδη ανεπτυγμένος τουριστικός προορισμός με ηφαιστειακό γεωμορφολογικό χαρακτήρα
- Υπάρχει έντονη επενδυτική δραστηριότητα χωρίς ξεκάθαρα πλαίσια και όρια
- Ο τελευταίος εγκεκριμένος χωροταξικός σχεδιασμός είναι από το 1981

Κύρια προβλήματα

- Έλλειψη σύγχρονου και λειτουργικού χωροταξικού σχεδιασμού
- Δόμηση εντός περιοχών NATURA με βάση παρωχημένες ή ληγμένες ΚΥΑ (Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις)
- Νομοθετικά κενά που ευνοούν μεγάλους επενδυτές έναντι των τοπικών αναγκών

Πρωτοβουλίες & Δράσεις

- Έναρξη διαδικασιών για νέο χωροταξικό σχεδιασμό το 2019
- Υποβολή σχεδίου με αυστηρές προδιαγραφές, το οποίο απορρίφθηκε λόγω τεχνικής παρατήρησης (γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας)
- Συνεργασία με τα αρμόδια υπουργεία για ανάσχεση της ανεξέλεγκτης δόμησης

Συμπεράσματα

Ο κ. Μικέλης υπογράμμισε την ανεπάρκεια της κεντρικής διοίκησης να προστατεύσει περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Έδωσε έμφαση στην ανάγκη άμεσης παρέμβασης με επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου, σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Τόνισε πως τα νησιά δεν ανήκουν μόνο στους κατοίκους τους, αλλά και σε ολόκληρη την Ελλάδα και τον κόσμο, και χρειάζονται υπεύθυνη διαχείριση για τη διατήρηση της φυσικής τους ταυτότητας.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΜΟΣΧΑΤΟΥ – ΤΑΥΡΟΥ – ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Σύνοψη

Ο Δήμαρχος Μοσχάτου-Ταύρου Ανδρέας Ευθυμίου τόνισε την ανάγκη για πολιτική θωράκιση των πόλεων. Επισήμανε τα σημαντικά προβλήματα υποδομών και την ελλιπή ευθύνη του κράτους, επισημαίνοντας την ανάγκη για επενδύσεις σε αντιπλημμυρικά και αντισεισμικά μέτρα.

Προβλήματα

- Έλλειψη πολιτικής θωράκισης: Οι πόλεις δεν έχουν σχεδιασμένες υποδομές για πρόληψη φυσικών και κοινωνικοοικονομικών κρίσεων.
- Υποβάθμιση υποδομών στην περιοχή της Λαχαναγοράς με συχνές πλημμύρες, παρά το ότι δεν βρέχει, λόγω ελλείψεων έργων αποστράγγισης.
- Η ευθύνη για τη διαχείριση κρίσεων βαραίνει δυσανάλογα τους δήμους, με το κράτος να απουσιάζει.
- Αντισεισμική προστασία σχολικών κτιρίων ανεπαρκής: πραγματοποιούνται μόνο οπτικοί (πρωτοβάθμιοι) έλεγχοι, χωρίς ολοκληρωμένες μετρήσεις.
- Αναγκαία η χρηματοδότηση για δευτεροβάθμιους αντισεισμικούς ελέγχους και βελτιώσεις.

Πρωτοβουλίες

- Συνεργασία με την Περιφέρεια Αττικής για καθαρισμό ποταμών όπως ο Κηφισός και ο Ιλισός.
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση φορέων και πολιτών για την αναγκαιότητα αντιπλημμυρικών έργων.

Συμπεράσματα

Η πρόληψη και ο σχεδιασμός υποδομών είναι απαραίτητα για την ανθεκτικότητα των πόλεων απέναντι σε φυσικές και άλλες καταστροφές. Η πολιτεία πρέπει να αναλάβει ενεργότερο ρόλο στη χρηματοδότηση και στην παροχή τεχνογνωσίας, ενώ η ευθύνη δεν μπορεί να βαραίνει μόνο τους δήμους και τους πολίτες.

ΔΗΜΟΣ ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΥ ΣΗΦΗ ΒΟΥΚΑΛΗ

Σύνοψη

Ο Αντιδήμαρχος Μυλοποτάμου παρουσίασε τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο Δήμος σε θέματα στελέχωσης, πολιτικής προστασίας. Αναφέρθηκε στην ανάγκη για ενίσχυση των υποδομών, της στελέχωσης και των μηχανισμών άμεσης επέμβασης.

Υπάρχουσες παροχές και ενέργειες του Δήμου

- Υπαρξη δύο πυροσβεστικών κλιμακίων: στο Κουλούκωνα και στο Γεροπόταμο.
- Σύσταση ομάδων πολιτικής προστασίας με συμμετοχή προέδρων τοπικών κοινοτήτων.
- Συμμετοχή σε δίκτυα και συνεργασίες όπως το Δίκτυο Ανθεκτικών Πόλεων.
- Ανάδειξη και προστασία της κορυφής του Ψηλορείτη, φυσικού γεωπάρκου της UNESCO.

Αιτήματα και ανάγκες για στήριξη

- Ανθρώπινο δυναμικό – άμεση ανάγκη για στελέχωση κρίσιμων υπηρεσιών, ιδιαίτερα στο τμήμα άρδευσης.
- Χρηματοδότηση και υλικοτεχνικά μέσα για την προληπτική πυροπροστασία.
- Μηχανήματα και εργαλεία για καθαρισμό του οδικού δικτύου (900 χλμ), το οποίο λειτουργεί ως φυσική αντιπυρική ζώνη.
- Σχεδιασμός ήπιων ΑΠΕ με σεβασμό στην ισορροπία φυσικού κάλλους και τουριστικής ανάπτυξης.

Συμπεράσματα

Ο Δήμος Μυλοποτάμου αντιμετωπίζει αυξανόμενες ανάγκες λόγω γεωμορφολογικής πολυπλοκότητας και κλιματικής κρίσης, χωρίς να διαθέτει τους απαραίτητους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους. Η κρατική γραφειοκρατία στερεί από τους ΟΤΑ τη δυνατότητα να καλύψουν τις ανάγκες τους, οδηγώντας σε επικίνδυνες ελλείψεις. Παρά τις δυσκολίες, ο Δήμος προσπαθεί μέσω συνεργασιών και δικτύωσης να ενισχύσει την ανθεκτικότητά του.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΝΟΤΙΑΣ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ – ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Δ. ΔΟΛΙΑΝΙΤΗΣ

Σύνοψη

Ο Δήμαρχος Νότιας Κυνουρίας, Εμμανουήλ Δ. Δολιανίτης, περιέγραψε τις δυσκολίες ενός ορεινού και παραθαλάσσιου δήμου με ελάχιστους ανθρώπινους πόρους. Τόνισε ότι ο εθελοντισμός στηρίζεται στους ίδιους τους κατοίκους και πως οι τεχνολογικές λύσεις είναι απαραίτητες εκεί που λείπουν οι άνθρωποι.

Προβλήματα

- Ο δήμος είναι 600 km², με 4 λιμάνια και μεγάλη ορεινότητα.
- Οι υπηρεσίες είναι ελλιπώς στελεχωμένες, χωρίς πλήρως στελεχωμένο αυτοτελές τμήμα Πολιτικής Προστασίας.
- Το μοναδικό πυροσβεστικό όχημα είναι υδροφόρα του 1972.
- Δεν υπάρχει προσωπικό για τη χρήση των έξυπνων συστημάτων παρακολούθησης.
- Πλημμύρες το 2023 κατέστρεψαν υποδομές αγροτικής οδοποιίας.

Πρωτοβουλίες

- Καταγραφή κατοίκων και οργάνωση άτυπων ομάδων παρέμβασης.
- Υποβολή φακέλων για αντιπυρικές ζώνες και χρηματοδοτικά προγράμματα.
- Συνεργασία με ιδιώτες για παροχή υδροφόρων και άλλων μέσων.

Εθελοντισμός

- Εθελοντές θεωρούνται οι ίδιοι οι κάτοικοι, ιδίως μεγαλύτερης ηλικίας, με εξοπλισμό και εμπειρία.
- Ισχυρή παρουσία του τοπικού πυροσβεστικού κλιμακίου.
- Ο αναρριχητικός τουρισμός στο Λεωνίδιο συνέβαλε στην ενεργοποίηση νέων εθελοντών.

Συμπέρασμα

Η καθημερινή προσπάθεια στη Νότια Κυνουρία βασίζεται σε λιγοστά μέσα, αλλά σε μεγάλη διάθεση προσφοράς. Οι άνθρωποι κάνουν τη διαφορά και η τεχνολογία πρέπει να υποστηρίξει την έλλειψη πόρων και προσωπικού.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ – ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΝΟΥΡΗΣ

Σύνοψη

Ο Δήμαρχος Νέας Ιωνίας παρουσίασε τις ιδιαίτερες προκλήσεις μιας περιοχής αστικού χαρακτήρα, με υψηλό συντελεστή δόμησης και ελάχιστο πράσινο. Η ανάγκη για αποτελεσματική πολιτική προστασία σε πυκνοκατοικημένες περιοχές τονίστηκε μέσω καινοτόμων λύσεων, όπως η δημιουργία πληροφοριακού συστήματος διαχείρισης κινδύνων. Η Νέα Ιωνία δίνει έμφαση στην εκπαίδευση και στην πρόληψη, με στοχευμένες δράσεις για την ενημέρωση και εκκένωση κρίσιμων υποδομών όπως σχολεία και Κ.Α.Π.Η.

Παροχές / Δράσεις που έχει ήδη ο Δήμος

- Ανάπτυξη καινοτόμου πληροφοριακού συστήματος για τη διαχείριση κινδύνων.
Δημιουργία επιχειρησιακών σχεδίων με απλοποιημένα μνημόνια ενεργειών για κάθε τύπο κρίσης.
- Πραγματοποίηση ασκήσεων εκκένωσης σε βρεφονηπιακούς σταθμούς, σχολεία και Κ.Α.Π.Η.
- Ενσωμάτωση ψηφιακής τεχνολογίας για ενημέρωση και συντονισμό σε περιπτώσεις κρίσεων.
- Εκπαίδευση προσωπικού και πολιτών για την εφαρμογή σχεδίων απομάκρυνσης.

Ανάγκες

- Απλούστευση της πρόσβασης σε ευρωπαϊκά και εθνικά κονδύλια.
- Θεσμική ενίσχυση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως ισότιμου πυλώνα διακυβέρνησης.
- Διοικητική και τεχνική στήριξη μικρότερων δήμων για τη σύνταξη τεχνικών δελτίων και σχεδίων.
- Εθνική στρατηγική για τη μετάβαση από τη διαχείριση κρίσεων στην πρόληψη και την ετοιμότητα.

Συμπεράσματα

Ο Δήμος Νέας Ιωνίας επενδύει στην πρόληψη, στην ενημέρωση και στην τεχνολογική αναβάθμιση των μηχανισμών πολιτικής προστασίας. Αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα προσαρμογής μιας πυκνοδομημένης αστικής περιοχής στις νέες ανάγκες της κλιματικής ανθεκτικότητας, δίνοντας έμφαση στον ρεαλισμό, την οργάνωση και την εκπαίδευση των πολιτών από μικρή ηλικία.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΝΑΞΟΥ & ΜΙΚΡΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ – ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΙΑΝΟΣ

Σύνοψη

Ο Δήμαρχος Νάξου και Μικρών Κυκλάδων, Δημήτρης Λιανός, παρουσίασε τις ιδιαιτερότητες του πλέον πολυνησιακού δήμου της Ελλάδας, αναδεικνύοντας τα ζητήματα εδαφικής ασυνέχειας, προσβασιμότητας, διαχείρισης φυσικών πόρων και ανάγκης ενίσχυσης της πολιτικής προστασίας. Υπογράμμισε την ανάγκη προσαρμοστικότητας των πολιτικών ανά νησί και την κρισιμότητα της ενίσχυσης των υποδομών, ιδίως των λιμενικών, με φόντο τη σεισμικότητα και τις κλιματικές απειλές.

Υπάρχουσες παροχές και ενέργειες του Δήμου

- Ισχυρός πρωτογενής τομέας με τοπική κτηνοτροφία και παραγωγή τυριού και γάλακτος.
- Αγροτική ανάπτυξη με σημαντική εξαγωγική δραστηριότητα.
- Προχωρημένες διαδικασίες αδειοδότησης για νέο λιμάνι στο νησί.
- Συμμετοχή στο Δίκτυο Ανθεκτικών Πόλεων με έμφαση στην πολιτική προστασία.

Αιτήματα και ανάγκες για στήριξη

- Ενίσχυση της πολιτικής προστασίας στα μικρά και μεγάλα νησιά, με έμφαση στη σεισμική θωράκιση και στη διατήρηση της προσβασιμότητας.
- Δημιουργία δεύτερου λιμένα στη Νάξο και ενίσχυση των υποδομών στις Μικρές Κυκλάδες.
- Αναγνώριση των ιδιαιτεροτήτων κάθε νησιωτικής κοινότητας και προσαρμογή των στρατηγικών zerowaste και διαχείρισης απορριμμάτων.
- Θεσμοθέτηση της κοστολόγησης του νερού για περιορισμό της σπατάλης και αλλαγή νοοτροπίας.
- Οικονομική ενίσχυση των νησιών μέσω επιστροφής πόρων από το τέλος ανθεκτικότητας.

Συμπεράσματα

Ο Δήμος Νάξου και Μικρών Κυκλάδων φέρει το βάρος της πολυνησιωτικότητας, απαιτώντας εξειδικευμένες πολιτικές υποστήριξης και ευελιξίας. Οι επενδύσεις σε λιμενικά έργα, η θεσμοθέτηση συστημάτων διαχείρισης πόρων και η αναγνώριση της μοναδικής πραγματικότητας των μικρών νησιών αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για βιώσιμη ανθεκτικότητα και ισότιμη ανάπτυξη.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΝΙΚΑΙΑΣ - ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗ ΡΕΝΤΗ – ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΑΓΚΑΚΗΣ

Σύνοψη

Ο Δήμαρχος Νίκαιας - Αγίου Ιωάννη Ρέντη, Κωνσταντίνος Μαραγκάκης, υπογράμμισε την ανάγκη πολιτικής θωράκισης των πόλεων, καθώς η πολιτεία υπολείπεται σε υποδομές, προσωπικό και προγραμματισμό. Εξήρε τον εθελοντισμό ως κινητήριο δύναμη και παρουσίασε πρακτικές δράσεις και σχέδια για εκπαίδευση και ετοιμότητα απέναντι σε φυσικές καταστροφές.

Προβλήματα

- Υποστελέχωση και έλλειψη επιστημόνων και προσωπικού.
- Υπολειτουργία υποδομών πολιτικής προστασίας.
- Ελλείψεις σε αντιπυρική προστασία παρά τους πνεύμονες πρασίνου.
- Καθυστερήσεις σε αντιπλημμυρικά έργα, όπως καθαρισμοί Κηφισού.

Πρωτοβουλίες

- Εκπόνηση σχεδίων πολιτικής προστασίας και συμμετοχή σε ασκήσεις ετοιμότητας.
- Πρόγραμμα προστασίας ζώων συντροφιάς σε περίπτωση πυρκαγιάς.
- Συνεργασία με πυροσβεστική, λιμενικό, ΕΚΑΒ και στρατό για ασκήσεις σε σενάρια πλημμυρών.
- Ψηφιακό σύστημα προειδοποίησης για τον ποταμό Κηφισό με αξιοποίηση τεχνολογίας.

Εθελοντισμός

- Υψηλή εκτίμηση και ενίσχυση της εθελοντικής δράσης ως βασικού πυλώνα.
- Εθελοντές με μεράκι, αγάπη και διάθεση προσφοράς.

Συμπεράσματα

Παρά τις ελλείψεις, ο δήμος προχωρά με πρακτικά βήματα θωράκισης, αξιοποιώντας τεχνολογία και ενεργούς πολίτες.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΝΙΣΥΡΟΥ – ΧΡΙΣΤΟΦΗΣ ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ

Σύνοψη

Ο Δήμαρχος Νισύρου παρουσίασε το ιδιαίτερο γεωλογικό προφίλ του νησιού λόγω του ηφαιστείου και τη σημασία της επιστημονικής παρακολούθησης της σεισμικής δραστηριότητας. Η παρέμβασή του επικεντρώθηκε στη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών παρακολούθησης, στη συνεργασία με πανεπιστήμια και στην πρωτοβουλία για ένταξη της Νισύρου στα παγκόσμια γεωπάρκα της UNESCO.

Υπάρχουσες παροχές και ενέργειες του Δήμου

- 22 σημεία με εγκατεστημένο σύστημα GPS για παρακολούθηση εδαφικής κινητικότητας.
- 4 σταθμοί GNS και 7 σεισμολογικοί σταθμοί σε συνεργασία με το ΕΚΠΑ.
- Συνεργασία με 4 πανεπιστημιακά ιδρύματα (ΕΚΠΑ, Διεθνές Πανεπιστήμιο, Παν. Δυτικής Αττικής, ΕΜΠ).
- Υποβληθείσα αίτηση για ένταξη της Νισύρου στα γεωπάρκα της UNESCO.

Αιτήματα και ανάγκες για στήριξη

- Επικύρωση της ένταξης στα γεωπάρκα της UNESCO, ως μέσο διεθνούς αναγνώρισης, βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης και περιβαλλοντικής προστασίας.

- Συνέχιση της τεχνικής και θεσμικής υποστήριξης για την επιστημονική παρακολούθηση του ηφαιστείου.
- Ανάδειξη του ηφαιστειακού χαρακτήρα του νησιού ως στοιχείου ταυτότητας και αναπτυξιακής ευκαιρίας.

Συμπεράσματα

Η Νίσυρος αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα αξιοποίησης της γεωλογικής της μοναδικότητας για λόγους πρόληψης, επιστημονικής παρακολούθησης και τουριστικής προβολής. Ο δήμος έχει αναπτύξει ένα δίκτυο συνεργασιών με ακαδημαϊκά ιδρύματα και επιδιώκει διεθνή διασύνδεση μέσω της UNESCO. Η περίπτωση της Νισύρου δείχνει πώς η γνώση και η επιστήμη μπορούν να ενισχύσουν την ανθεκτικότητα.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΞΗΡΟΜΕΡΟΥ – ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑΚΗΣ

Σύνοψη:

Ο Δήμαρχος Ξηρομέρου, Ιωάννης Τριανταφυλλάκης, περιγράφει έναν μεγάλο σε έκταση αλλά δημογραφικά ερημωμένο δήμο με έντονο ανάγλυφο και σημαντικές γεωγραφικές προκλήσεις. Τονίζει την ανάγκη στρατηγικού σχεδιασμού για τα λιμάνια και την προστασία των κατοίκων εν όψει κλιματικής κρίσης και φυσικών φαινομένων.

Προβλήματα

- Έκταση περίπου 600 km², με βουνά, θάλασσες, λίμνες και ποτάμια.
- Δημογραφική ερήμωση και σημαντική υποστελέχωση υπηρεσιών.
- Ιδιαιτερότητα με το ιδιωτικό λιμάνι Πλατυγιαλίου και περιβαλλοντικούς κινδύνους.
- Υποδομές λιμανιών χωρίς επαρκείς μελέτες ανθεκτικότητας και φέρουσας ικανότητας.
- Αύξηση ακραίων φαινομένων (ανεμοστρόβιλοι, τυφώνες) στο Ιόνιο, με κίνδυνο για επιβατικό κοινό.

Πρωτοβουλίες

- Επιτυχημένη αντιμετώπιση περιβαλλοντικού κινδύνου με καμένο πλοίο στο λιμάνι.
- Συνεργασία με συναρμόδια υπουργεία, πυροσβεστική και λιμενικό για επιχειρησιακό σχεδιασμό.
- Προγραμματικές συμβάσεις με πανεπιστήμια (Γεωπονικό, Ελ.Δ.Α.Π.) για επιστημονική υποστήριξη και ενημέρωση.

Προκλήσεις

- Έλλειψη προσωπικού και χρηματοδότησης για συστηματική παρακολούθηση και ενημέρωση.
- Ανάγκη συχνών επικαιροποιήσεων σχεδίων αντιμετώπισης ακραίων φυσικών φαινομένων.
- Μικρός και υποστελεχωμένος δήμος που δεν μπορεί να σηκώσει μόνος το βάρος των μελετών και της διαχείρισης.

Συμπεράσματα

Η προστασία του Δήμου Ξηρομέρου απαιτεί συντονισμένη και κεντρική παρέμβαση με επιστημονική υποστήριξη, ενίσχυση υποδομών και συνεργασία με πανεπιστημιακούς φορείς. Η αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης και η προστασία του επιβατικού κοινού στα λιμάνια είναι προτεραιότητες, καθώς και η πρόληψη και διαχείριση φυσικών καταστροφών.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΑΝΙΗΛ

Σύνοψη

Ο Δήμαρχος Οινουσσών παρουσίασε τις διαχρονικές προκλήσεις ενός μικρού νησιού του Βορείου Αιγαίου, δίνοντας έμφαση στη λειψυδρία, την έλλειψη άμεσης πρόσβασης σε δομές της Κεντρικής Διοίκησης και την ανάγκη οργάνωσης αυτόνομων συστημάτων πολιτικής προστασίας. Τόνισε τη σημασία της συνεργασίας με το Δίκτυο Ανθεκτικών Πόλεων και την ανάγκη τα μικρά νησιά να συμπεριλαμβάνονται ισότιμα στον εθνικό σχεδιασμό.

Υπάρχουσες παροχές και ενέργειες του Δήμου:

- Τρεις μονάδες αφαλάτωσης με δυνατότητα παροχής περίπου 1.100 κυβικών μέτρων ημερησίως.
- Υφιστάμενη λιμνοδεξαμενή συλλογής βρόχινου νερού και σχεδιασμός φράγματος για περαιτέρω ενίσχυση.
- Δεξαμενές ιδιωτών και ενίσχυση παραδοσιακών μεθόδων συλλογής νερού.
- Σύστημα τηλεμετρίας για πλήρη παρακολούθηση της κατανάλωσης και των διαρροών.
- Οργάνωση ομάδας πολιτικής προστασίας και εθελοντών από το μηδέν.

Αιτήματα και ανάγκες για στήριξη

- Ενίσχυση της πολιτικής προστασίας με τεχνική, θεσμική και οικονομική υποστήριξη.
- Συμπερίληψη των μικρών νησιών στον κεντρικό σχεδιασμό για έργα ανθεκτικότητας.
- Υποστήριξη έργων διαχείρισης υδάτων (φράγματα, δικτύωση, διατήρηση αποθεμάτων).

Συμπεράσματα

Ο Δήμος Οινουσσών, αν και μικρός σε πληθυσμό και έκταση, επιδεικνύει ισχυρή βούληση για οργάνωση και αποτελεσματική διαχείριση κρίσιμων ζητημάτων όπως η λειψυδρία και η πολιτική προστασία. Η εμπειρία δείχνει πως η καινοτομία, ο εθελοντισμός και η αξιοποίηση τοπικών πόρων μπορούν να παράξουν σημαντικά αποτελέσματα όταν πλαισιώνονται από κατάλληλη κρατική υποστήριξη και θεσμική ενίσχυση. Η συμμετοχή στο Δίκτυο Ανθεκτικών Πόλεων προσφέρει χρήσιμα εργαλεία και δίκτυα.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΠΑΛΑΙΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ – ΓΙΑΝΝΗΣ ΦΩΣΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

Σύνοψη

Ο Δήμος Παλαιού Φαλήρου δεν συνορεύει με τον Υμηττό, αλλά συνδέεται μέσω του ρέματος Πικροδάφνης, που αποτελεί σημαντική φυσική αρτηρία. Η προστασία και διαχείριση του ρέματος είναι κρίσιμης σημασίας, όχι μόνο για την πρόληψη πλημμυρών αλλά και για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, ψυχικής υγείας και αισθητικής της πόλης. Η συνεργασία μεταξύ δήμων μέσω του ΣΠΑΥ έχει δώσει καλό παράδειγμα οργάνωσης, ενώ υπάρχει ανάγκη για επέκταση και συνολική διαχείριση στο λεκανοπέδιο.

Τι παρέχει ήδη

- Συνεργασία με ΣΠΑΥ, που εφαρμόζει σύγχρονες τεχνολογίες (θερμικές κάμερες, drones, AI)
- Ενεργή συμμετοχή εθελοντών στην προστασία και πρόληψη
- Οργάνωση που επιτρέπει την έγκαιρη αντιμετώπιση πυρκαγιών και πλημμυρών
- Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Υγιών Πόλεων, με έμφαση στην ψυχική υγεία και περιβαλλοντική ευαισθησία

Προβλήματα και ανάγκες

- Μη οριοθετημένο ρέμα Πικροδάφνης που περιορίζει τη δημιουργία μονοπατιών περιπάτου και ενοποιημένων χώρων πρασίνου
- Έλλειψη συνολικής διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος που συνδέει βουνό και θάλασσα
- Ανάγκη για αλλαγή κουλτούρας και αυξημένη περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση στους πολίτες
- Απαιτείται καλύτερη συνεργασία μεταξύ κρατικών φορέων, δασαρχείων και δήμων

Συμπεράσματα

Η ομορφιά και η φυσική κληρονομιά αποτελούν βασικό στοιχείο της ποιότητας ζωής και της ψυχικής υγείας των κατοίκων. Το μοντέλο συνεργασίας του ΣΠΑΥ αποτελεί παράδειγμα που πρέπει να εξαπλωθεί πανελλαδικά, καθώς μόνο μέσα από ολιστική και συλλογική διαχείριση μπορεί να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά η κλιματική κρίση και να προστατευθούν οι πόλεις μας.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΠΑΙΑΝΙΑΣ – ΙΣΙΔΩΡΟΣ ΜΑΔΗΣ

Σύνοψη

Ο Δήμος Παϊανίας αναγνωρίζει τον καθοριστικό ρόλο και την πρωτοπορία του Σ.Π.Α.Υ. στην προστασία του Υμηττού και την πολιτική προστασία γενικότερα. Τονίζεται η αξία της ενεργής συμμετοχής των δήμων με βάση τις ανάγκες και τις προτεραιότητες τους, η μεγάλη προσφορά των εθελοντών και η σημασία της συνεχούς προσπάθειας όλο τον χρόνο και όχι μόνο την αντιπυρική περίοδο. Η συνεργασία και η διαρκής επικοινωνία μεταξύ των δήμων είναι κρίσιμη για την αποτελεσματικότητα των δράσεων.

Τι παρέχει ήδη

- Συμμετοχή στο Σ.Π.Α.Υ. με έμφαση στην πρόληψη και την αντιμετώπιση πυρκαγιών
- Συνεργασία με το Υπουργείο Κλιματικής Αλλαγής και Πολιτικής Προστασίας
- Άμεση επέμβαση και χρήση εναέριων μέσων πυρόσβεσης σε περιπτώσεις φωτιάς
- Στήριξη από ενεργούς και αφοσιωμένους εθελοντές
- Διαρκής προσπάθεια και δράσεις πέραν της αντιπυρικής περιόδου, όπως καθαρισμοί, φυτεύσεις, ποτίσματα

Προβλήματα και ανάγκες

- Λάθη και ελλείψεις φυσιολογικά και αναμενόμενα, αλλά κάθε επιπλέον μέσο (π.χ. κάμερες) είναι καλοδεχούμενο
- Η διατήρηση και ενίσχυση του πνεύμονα πρασίνου στον Υμηττό αποτελεί κρίσιμο θέμα για τον πληθυσμό της Αττικής
- Ανάγκη για συνεχόμενη στήριξη και βελτίωση του Σ.Π.Α.Υ. ώστε να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες προκλήσεις

Συμπεράσματα

Η συνεργασία και ο συντονισμός μεταξύ δήμων και εθελοντών, καθώς και η στήριξη από κρατικούς φορείς, είναι το κλειδί για την επιτυχή πολιτική προστασία. Η προσήλωση και η αγάπη για το περιβάλλον που επιδεικνύει το Σ.Π.Α.Υ. καθιστούν το μοντέλο αυτό πρότυπο που πρέπει να συνεχίσει και να ενισχυθεί, με γνώμονα την προστασία τόσο του Υμηττού όσο και των κατοίκων της Αττικής.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΠΑΠΑΓΟΥ – ΧΟΛΑΡΓΟΥ - ΗΛΙΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

Σύνοψη

Ο Σύνδεσμος Προστασίας και Ανάπτυξης Υμηττού (Σ.Π.Α.Υ.) αποτελεί παράδειγμα για όλη την Ελλάδα στην πρόληψη και αντιμετώπιση πυρκαγιών. Η χρήση σύγχρονων τεχνολογιών και η ενεργός συμμετοχή των εθελοντών είναι βασικά στοιχεία της επιτυχίας του. Υπάρχει η πρόθεση και η δυναμική να επεκταθεί αυτό το μοντέλο πανελλαδικά, προς όφελος όλων των περιοχών.

Τι παρέχει ήδη

- Οργάνωση και προετοιμασία πριν την αντιπυρική περίοδο, με πιθανή επέκταση του χρόνου έναρξης από 1 Μαΐου σε 1 Απριλίου λόγω κλιματικής κρίσης.
- Εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογιών (θερμικές κάμερες, drones, συστήματα τεχνητής νοημοσύνης).
- Εκμετάλλευση της μεγάλης δύναμης των εθελοντών.
- Συνεργασία ανεξαρτήτως κομματικών προτιμήσεων, με ομόφωνες αποφάσεις για την προστασία του Υμηττού.

Προκλήσεις / Τι χρειάζεται

- Υποστήριξη και από την κεντρική διοίκηση για καλύτερη συνεργασία δασαρχείων, υπουργείων και δήμων.
- Επέκταση του μοντέλου Σ.Π.Α.Υ. σε πανελλαδικό επίπεδο (π.χ. Σ.Π.Α.Ε.).
- Πρόληψη και διατήρηση του πρασίνου στις αστικές περιοχές γύρω από τον Υμηττό.

Συμπεράσματα

Ο Σ.Π.Α.Υ. είναι πρότυπο οργάνωσης πολιτικής προστασίας, όπου η τεχνολογία και η εθελοντική συμμετοχή παίζουν κρίσιμο ρόλο. Η επιτυχία του βασίζεται στην ενότητα και συνεργασία χωρίς πολιτικές διαχωριστικές γραμμές. Η εξάπλωση αυτού του μοντέλου σε όλη τη χώρα είναι εφικτή και επιτακτική, ώστε να ενισχυθεί η προστασία από φυσικές καταστροφές. Ωστόσο, απαιτείται ουσιαστική στήριξη από το κράτος και καλύτερος συντονισμός των φορέων.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΠΕΝΤΕΛΗΣ – ΝΑΤΑΣΣΑ ΚΟΣΜΟΠΟΥΛΟΥ

Σύνοψη

Η Δήμαρχος Πεντέλης, Νατάσσα Κοσμοπούλου, παρουσίασε τη σοβαρή και επαναλαμβανόμενη απειλή των πυρκαγιών για τον δήμο, εστιάζοντας στην εμπειρία της φωτιάς της 12ης Αυγούστου, η οποία κατέκαψε το δάσος της Ρεματιάς και 239 σπίτια. Τόνισε τις ανεπάρκειες του κρατικού μηχανισμού, την καθυστέρηση στην εναέρια υποστήριξη, και την ανάγκη για προληπτική εκκαθάριση των δασικών εκτάσεων γύρω από τους οικισμούς.

Υπάρχουσες παροχές και ενέργειες του Δήμου

- Ανάληψη πολιτικής αγωγής από τον Δήμο για τη φωτιά του 2023, με κατάθεση δικογραφίας στην εισαγγελία.
- Καταγραφή και διεκδίκηση δημιουργίας αντιπυρικών ζωνών 100 μέτρων πάνω από τους οικισμούς.
- Συνεργασία με τον Σ.Π.Α.Π. και άλλους φορείς για δασοπροστασία.
- Χρήση drone σε συνεργασία με το Υπουργείο και με ίδιους πόρους για πρόληψη πυρκαγιών, με θετικά αποτελέσματα.

Αιτήματα και ανάγκες για στήριξη

- Επέκταση αντιπυρικών ζωνών από τα 10 μέτρα σε τουλάχιστον 100 μέτρα, λόγω της γεωμορφολογίας της Πεντέλης.
- Καθαρισμός ρεμάτων και δασικών εκτάσεων, όπως το ρέμα της Αγίας Μαρίνας, το οποίο είναι ακαθάριστο για πάνω από 50 χρόνια.
- Ενίσχυση με μεγαλύτερα κονδύλια για έργα δασοπροστασίας (π.χ. καθαρισμοί, εξοπλισμός, επανδρωμένα μέσα).
- Συνεργασία με την Περιφέρεια για την άμεση υλοποίηση αντιπυρικών παρεμβάσεων και καθαρισμών.
- Δημιουργία τοπικού σχεδίου ενίσχυσης της επιχειρησιακής δυνατότητας του Δήμου σε πυρκαγιές.

Συμπεράσματα

Η Πεντέλη είναι σταθερά στο επίκεντρο της κλιματικής απειλής λόγω της δασικής της μορφολογίας. Η Δήμαρχος επισημαίνει ότι η πρόληψη, ο συντονισμός με τις κρατικές αρχές και η επαρκής χρηματοδότηση είναι μονόδρομος για την ασφάλεια των πολιτών και την προστασία του φυσικού πλούτου. Η εμπειρία δείχνει ότι οι υφιστάμενες πρακτικές είναι ανεπαρκείς και απαιτείται ένα νέο μοντέλο διαχείρισης κινδύνων.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΠΛΑΤΑΝΙΑ – ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΛΑΝΔΡΑΚΗΣ

Σύνοψη

Ο Δήμαρχος Πλατανιά ανέδειξε τη μεγάλη πληθυσμιακή επιβάρυνση του δήμου κατά τους τουριστικούς μήνες, καθιστώντας τον έναν από τους πιο τουριστικούς δήμους της Δυτικής Κρήτης. Τόνισε την ανάγκη ενεργειακής αυτονομίας και θεσμικής ενίσχυσης των δήμων με ενεργειακό χώρο και χρηματοδοτικά εργαλεία για την υλοποίηση δράσεων ανθεκτικότητας και ενεργειακής διαχείρισης, με αιχμή τις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης και τη δυσκολία αξιοποίησης των ΑΠΕ σε περιοχές υψηλής περιβαλλοντικής αξίας. Εστίασε ιδιαίτερα στην πρόταση αξιοποίησης του 'τέλους ανθεκτικότητας' υπέρ της τοπικής αυτοδιοίκησης, που μπορεί να αποφέρει άνω του 1 δισ. ευρώ για έργα ανά τη χώρα.

Υπάρχουσες παροχές και ενέργειες του Δήμου

- Μεγάλο τουριστικό δυναμικό με δεκάδες χιλιάδες επισκέπτες και σημαντική υποδομή.
- Αναγνωρισμένος ρόλος στην ΚΕΔΕ και ενεργή συμμετοχή στο Δίκτυο Ανθεκτικών Πόλεων.
- Ανάληψη πρωτοβουλίας για θεσμοθέτηση ανακατανομής του 'τέλους ανθεκτικότητας'.
- Εμπειρία διαχείρισης ακραίων καιρικών φαινομένων και φυσικών καταστροφών.

Αιτήματα και ανάγκες για στήριξη

- Διεκδίκηση ενεργειακού χώρου για δήμους και ενεργειακές κοινότητες, προκειμένου να υπάρξει πραγματική ενεργειακή αυτάρκεια.
- Εφαρμογή της πρότασης για κατανομή του 'τέλους ανθεκτικότητας', με 60% στους δήμους, 40% σε ειδικό ταμείο για έργα ανθεκτικότητας.
- Αναγνώριση της πληθυσμιακής επιβάρυνσης των τουριστικών δήμων στον εθνικό και χρηματοδοτικό σχεδιασμό.

Συμπεράσματα

Ο Δήμος Πλατανιά λειτουργεί ως πρότυπο τουριστικού δήμου με έντονη εποχική πίεση και ενεργητική αυτοδιοικητική δράση. Η πρόταση του για τη θεσμική απόδοση μέρους του τέλους ανθεκτικότητας στους δήμους συνιστά ολοκληρωμένο μοντέλο βιώσιμης χρηματοδότησης, χωρίς δημοσιονομικό κόστος για το κράτος. Η ενεργειακή αυτάρκεια, η ανθεκτικότητα και η κοινωνική δικαιοσύνη αναδεικνύονται ως προτεραιότητες.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΠΡΕΒΕΖΑΣ – ΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΣ

Σύνοψη

Ο Δήμος Πρέβεζας παρουσιάστηκε μέσα από την ομιλία του συνεργάτη του Δημάρχου Νίκου Γεωργάκου, ο οποίος ευχαρίστησε για την οργάνωση και επεσήμανε τη συμμετοχή της νεότερης γενιάς (Generation A και Z) μέσω της τεχνολογίας και της εκπαίδευσης. Τόνισε τον σημαντικό ρόλο των εθελοντών, ειδικά της υποδειγματικής ομάδας ΛΕΚ Πρέβεζας, και αναφέρθηκε στη διπλή έννοια της ανθεκτικότητας: τόσο στη συνέπεια των φορέων όσο και της κοινωνίας των πολιτών.

Προβλήματα και προκλήσεις

- Η Πρέβεζα αντιμετωπίζει την αύξηση του τουρισμού, που έχει υπερδιπλασιαστεί από το 2019.
- Υπάρχει μεγάλη οικολογική ευθύνη λόγω του Αμβρακικού κόλπου και της αρχαίας Νικόπολης.
- Απαιτείται συντονισμένη συνεργασία μεταξύ τοπικής αυτοδιοίκησης, ερευνητικών φορέων, αγοράς και κοινωνίας πολιτών.

Εθελοντισμός και εκπαίδευση

- Οι εθελοντές παίζουν κρίσιμο ρόλο με οργανωμένα κέντρα διαχείρισης, όπως στη ΛΕΚ Πρέβεζας.
- Τονίστηκε η σημασία της εκπαίδευσης και της πιστοποιημένης εθελοντικής δράσης.
- Η συμμετοχή των νέων και η χρήση των νέων τεχνολογιών (π.χ. social media, AI) θεωρούνται καίρια για την πρόληψη και αντιμετώπιση κρίσεων.

Συμπεράσματα

Η Ανθεκτικότητα απαιτεί συνέπεια, δικτύωση και ενεργό συμμετοχή όλων, φορέων και πολιτών. Η εμπειρία της Πρέβεζας με τους εθελοντές αποτελεί παράδειγμα για την υπόλοιπη χώρα, ενώ το Δίκτυο ενισχύει την κοινή φωνή και δράση.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Μάκης Προβατάς – Επειδή δεν είπαμε τι θα πούμε σήμερα, τα λέγαμε και χθες το βράδυ με τον δήμαρχο. Ποιο είναι το μεγάλο πρόβλημα εκεί στον Πολύγυρο;

Γεώργιος Εμμανουήλ - Εγώ θέλω να βάλω, καλησπέρα καταρχήν, μάλλον καλημέρα είναι ακόμη, δεν έχει μεσημεριάσει. Είμαι πολύ χαρούμενος που είμαι εδώ, σε αυτή την εξαιρετική ομάδα του Δικτύου Ανθεκτικών Πόλεων. Είναι μια πρωτοβουλία που πραγματικά ενώνει δήμους με διαφορετικά χαρακτηριστικά και σε αυτά τα χαρακτηριστικά θέλω λίγο να εστιάσουμε για να μπορέσουμε να καταλάβουμε για τι πράγμα μιλάμε. Οι μαθητές μας εδώ κάνουν γεωγραφία, το μάθημα της γεωγραφίας, που το κάνουν βέβαια σε μικρότερες τάξεις. Η Ελλάδα έχει

μια έκταση 131.000 km². Συνολική έκταση. Ο δήμος Πολυγύρου έχει 952 από αυτά τα τετραγωνικά χιλιόμετρα. Το συνολικό, η συνολική δασική έκταση της Ελλάδας είναι περίπου στο 60%. Ο δικός μας δήμος έχει το 74% της έκτασής του να καλύπτεται από δάση. Αυτό σημαίνει περίπου 702 km². Αναλογικά ο Υμηττός που είναι εδώ πιο πάνω, είναι 80 km². Ο δικός μας δήμος έχει στην έκτασή του συνολικά 2.300 km αγροτοδασικών δρόμων. Τι σημαίνει όλο αυτό; Κάθε δήμος έχει τέτοια χαρακτηριστικά που πρέπει να αποτυπώνονται σε κάποιους δείκτες και αυτοί οι δείκτες αντικειμενικά να μας οδηγούν στο τι μέτρα πρέπει να πάρουμε, στο τι πόρους χρειάζεται να έχουμε για να προστατεύσουμε τις εκτάσεις μας. Είναι κάτι το οποίο μπορεί να γίνει επιστημονικά. Πιστεύω ότι το Δίκτυο θα μπει σε μια τέτοια διαδικασία, να φτιάξουμε λοιπόν αυτούς τους δείκτες που είναι διαφορετικοί σε κάθε δήμο, να ομαδοποιήσουμε τους δήμους ανάλογα με τα κοινά χαρακτηριστικά που έχουν και από κει και μετά να διεκδικήσουμε και εκείνα τα εργαλεία, είτε αυτά είναι τεχνολογικά εργαλεία, είτε είναι μηχανήματα, είτε είναι ανθρώπινο δυναμικό. Ούτως ώστε να μπορέσουμε να εξυπηρετήσουμε τις ανάγκες μας. Ένα μικρό οικονομικό παράδειγμα για να το καταλάβουμε. Στο δήμο Πολυγύρου λοιπόν, αντιστοιχούν 31 στρέμματα δάσους ανά κάτοικο. Πρέπει να προστατεύσει κάθε κάτοικος 31 στρέμματα δάσους και η χρηματοδότηση που έχουμε πάρει είναι 30 λεπτά το στρέμμα. Με 30 λεπτά λοιπόν, το στρέμμα, πρέπει να συντηρήσουμε τα 2.340 km αγροτοδασικής οδοποιίας για να έχουμε πρόσβαση εάν ο μη γένοιτο συμβεί κάτι και ταυτόχρονα να πάρουμε και όλα αυτά τα μέτρα, τα τεχνολογικά, που χρειάζεται για να μπορέσουμε να προστατεύσουμε τον τόπο μας.

Μάκης Προβατάς - Και αυτό που είπατε για τη γεωγραφία, όλος ο πλανήτης είναι αιχμάλωτος της γεωγραφίας. Φαντάζομαι και διάφορες περιοχές είναι αιχμάλωτοι της γεωγραφίας. Να πούμε ότι η γεωγραφία είναι πολύ σημαντική σε όλο τον κόσμο. Μια φορά άλλαξε η γεωγραφία με το που άνοιξε η διώρυγα του Σουέζ. Από τότε δεν έχει ξαναλλάξει.

Γεώργιος Εμμανουήλ - Εμείς εδώ οι δήμαρχοι διαχειριζόμαστε στην πραγματικότητα χώρο και διαχειριζόμαστε και πολίτες που ζουν σε αυτόν τον χώρο. Ο κάθε πολίτης πρέπει σε όλη τη χώρα να έχει τα ίδια δικαιώματα και να απολαμβάνει τα ίδια, τις ίδιες, ας πούμε, υπηρεσίες όπου και αν κατοικεί. Αυτό θα έπρεπε να είναι το όραμα όλων των δημάρχων και το όραμα της κάθε κυβέρνησης.

Μάκης Προβατάς – Ναι, παιδιά να μαθαίνετε γεωγραφία, θα σας είναι πολύ χρήσιμη στα πάντα. Ιστορία και τα λοιπά.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΡΑΦΗΝΑΣ - ΠΙΚΕΡΜΙΟΥ – ΔΗΜΗΤΡΑ ΤΣΕΒΑ

Σύνοψη

Η Δήμαρχος Ραφήνας – Πικερμίου, Δήμητρα Τσεβά, μίλησε με συγκίνηση για τις μνήμες από τη φωτιά στο Μάτι, τονίζοντας την ανάγκη εξωστρέφειας και συζήτησης μέσα από τα φόρουμ. Περιέγραψε τις δυσκολίες στη διαχείριση του πράσινου και την αντίσταση των πολιτών σε μέτρα πρόληψης, ενώ επισήμανε την ανάγκη δημιουργίας συνείδησης και ενότητας στην κοινότητα για την προστασία από τις φυσικές καταστροφές.

Προβλήματα

- Η ανατολική ακτογραμμή της Αττικής έχει πολύ πράσινο που δεν προστατεύεται σωστά.
- Κονδύλια δίνονται, αλλά καθαρισμοί και μέτρα δεν εφαρμόζονται ή δεν ευθυγραμμίζονται με τη θέληση των κατοίκων.
- Υπάρχει δυσπιστία και αντίσταση από τους κατοίκους σχετικά με τα μέτρα πρόληψης.
- Αμφιθυμία και δυσκολία στην αποδοχή του κινδύνου και της αναγκαιότητας προσαρμογής.

Πρωτοβουλίες & Δράσεις

- Συνεχής προσπάθεια ενημέρωσης και πειθούς των πολιτών για την αναγκαιότητα μέτρων πρόληψης.
- Υιοθέτηση και εφαρμογή του αστικού νόμου για αντιπυρική περίοδο.
- Ενθάρρυνση της συλλογικής αντοχής (stamina) και υπομονής στην αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών.

Συμπεράσματα

Η Δήμαρχος τόνισε ότι, παρά τις δυσκολίες και τις πικρές μνήμες, η κοινότητα προσπαθεί να γίνει πιο συνειδητή και συνεργατική. Υπογράμμισε πως δεν μπορεί να αποκλειστεί η επανάληψη καταστροφών όπως το Μάτι, αλλά η οργάνωση και η συλλογική προσπάθεια είναι η μόνη οδός για να τις αντιμετωπίσουν καλύτερα.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΡΟΔΟΥ – ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΛΙΑΔΗΣ

Σύνοψη

Ο Δήμαρχος Ρόδου, Αλέξανδρος Κολιάδης, αναφέρθηκε στις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετώπισε το νησί από τις πυρκαγιές του 2023 και την πλημμύρα που ακολούθησε, επισημαίνοντας τη δυναμική και συντονισμένη ανταπόκριση του δήμου και των πολιτών. Τόνισε τον ρόλο της φιλοξενίας και της ανθρώπινης αλληλεγγύης ως καθοριστικό στοιχείο που αναγνωρίστηκε διεθνώς, ενισχύοντας το τουριστικό προφίλ της Ρόδου.

Υπάρχουσες παροχές και ενέργειες του Δήμου

- Επιτυχημένος συντονισμός εκκένωσης και φιλοξενίας 25.000 επισκεπτών κατά τη διάρκεια της πυρκαγιάς, χωρίς τραυματισμούς.
- Άμεση αξιοποίηση αθλητικών και άλλων δημοτικών δομών για φιλοξενία πληγέντων.
- Ενεργοποίηση δικτύου εθελοντών και τοπικών επαγγελματιών (ψαράδες, ξενοδόχοι κ.ά.) σε έκτακτες ανάγκες.
- Ευαισθητοποίηση πολιτών και τουριστών σε θέματα κατανάλωσης και περιβαλλοντικής συνείδησης (π.χ. χρήση επαναγεμιζόμενου παγουριού).

Αιτήματα και ανάγκες για στήριξη

- Ενίσχυση της πολιτείας για πρόληψη και υποδομές διαχείρισης κρίσεων (πυρκαγιών/πλημμυρών).
- Ενσωμάτωση της εμπειρίας της Ρόδου ως καλής πρακτικής σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

- Προώθηση πολιτικών περιβαλλοντικής συνείδησης και περιορισμού της αλόγιστης κατανάλωσης.

Συμπεράσματα

Η Ρόδος αποτελεί παράδειγμα ανθεκτικού τουριστικού προορισμού, με επιτυχημένη διαχείριση κρίσης και ανάδειξη του κοινωνικού της κεφαλαίου. Η συντονισμένη αντίδραση του Δήμου και των πολιτών κατά την καταστροφή του 2023 δημιούργησε διεθνές θετικό αποτύπωμα. Η ενίσχυση της φιλοξενίας, η ανάπτυξη περιβαλλοντικής κουλτούρας και η ενσωμάτωση καλών πρακτικών μπορούν να μετατρέψουν τις κρίσεις σε ευκαιρίες για βιώσιμη και υπεύθυνη τουριστική ανάπτυξη.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΣΙΝΤΙΚΗΣ – ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΑΤΣΙΟΣ

Σύνοψη

Ο δήμαρχος Σιντικής παρουσίασε μια ιδιαίτερα απαισιόδοξη εικόνα για την κατάσταση της πολιτικής προστασίας στη βόρεια Ελλάδα, επισημαίνοντας την εγκατάλειψη της περιοχής του. Αναφέρθηκε σε διαχρονικά προβλήματα και αδράνεια του κράτους σε ζητήματα υποδομών και σχεδιασμού εκκένωσης σε περιπτώσεις πυρκαγιάς, ζητώντας ουσιαστική παρέμβαση και δράση μέσω του Δικτύου Ανθεκτικών Πόλεων.

Παρούσες συνθήκες και ιδιαιτερότητες

- Δήμος στα σύνορα με τη Βουλγαρία, από τους βορειότερους της χώρας
- 13ος μεγαλύτερος δήμος σε έκταση (1100 km²)
- Παρουσία αχαρτογράφητων ναρκοπεδίων στο όρος Όρβηλος από παλαιότερες πολεμικές περιόδους

Κύρια προβλήματα

- Επαναλαμβανόμενες πυρκαγιές χωρίς μέτρα προστασίας (π.χ. Όρβηλος)
- Έλλειψη υποδομών εκκένωσης και σχεδιασμού σε ορεινούς οικισμούς (π.χ. Αχλαδοχώρι)
- Απουσία προόδου παρά τις προτάσεις προς την Πολιτεία

Πρωτοβουλίες & Δράσεις

- Προτάσεις προς το Υπουργείο Πολιτικής Προστασίας για υποδομές εκκένωσης
- Συμμετοχή στο Δίκτυο Ανθεκτικών Πόλεων με στόχο την ενίσχυση της διεκδίκησης και της τεχνικής υποστήριξης

Συμπεράσματα

Ο κ. Τάσιος τόνισε πως οι παραμεθόριοι δήμοι, παρά τη στρατηγική τους σημασία και τη μεγάλη έκταση, παραμένουν εγκαταλελειμμένοι από την Πολιτεία. Πρότεινε τα παιδιά να γίνουν οι αυριανοί φορείς αλλαγής και ζήτησε την ενεργοποίηση του κράτους για ίσα δικαιώματα και υπηρεσίες σε κάθε γωνιά της Ελλάδας. Το Δίκτυο Ανθεκτικών Πόλεων παρουσιάζεται ως ο μόνος ρεαλιστικός φορέας διεκδίκησης των αυτονόητων.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΣΚΙΑΘΟΥ – ΘΟΔΩΡΗΣ ΤΖΟΥΜΑΣ

Ο δήμαρχος Σκιάθου Θοδωρής Τζούμας παρουσίασε ένα ολοκληρωμένο πλάνο για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του νησιού σε ακραία φυσικά φαινόμενα. Τόνισε την ιδιαίτερη σημασία της γεωγραφικής και περιβαλλοντικής ταυτότητας της Σκιάθου ως μικρό νησί με χαρακτηρισμένο αισθητικό δάσος και υψηλή τουριστική επισκεψιμότητα, και εξήγησε τα μέτρα που λαμβάνονται σε επίπεδο πρόληψης και οργάνωσης.

Παρούσες συνθήκες και ιδιαιτερότητες

- Έκταση 95 km², από την οποία το 72% είναι δασοσκεπές (χαλέπιος πεύκη), με ΠΔ χαρακτηρισμού ως αισθητικό δάσος από το 1979.
- Υποδέχεται περίπου 500.000 επισκέπτες κάθε καλοκαίρι.
- Έντονη γεωμορφολογική ποικιλομορφία και υψηλή πιθανότητα για φωτιές, πλημμύρες και σεισμούς

Πρωτοβουλίες & Δράσεις

- Μνημόνιο συνεργασίας με τον καθηγητή Ευθύμη Λέκκα για τη δημιουργία εγχειριδίου αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών για πολίτες και επισκέπτες.
- Συμμετοχή στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα Pathways2Resilience (P2R), μαζί με τον Δήμο Ιθάκης, για μελέτη ευαλωτότητας και ενίσχυση ανθεκτικότητας.
- Δημιουργία τοπικού κέντρου παρακολούθησης πυρκαγιών με τεχνητή νοημοσύνη έως τον Μάιο, κατά τα πρότυπα του Σ.Π.Α.Υ.

Εθελοντισμός

- Ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη και ενεργοποίηση τοπικών ομάδων εθελοντών.
- Η εθελοντική ομάδα της Σκιάθου στηρίζει τόσο την πολιτική προστασία όσο και τις κοινωνικές δράσεις, αποτελώντας "τη μεγαλύτερη δύναμη του Δήμου".

Συμπεράσματα

Ο Δήμος Σκιάθου επενδύει στην πρόληψη, στην τεχνολογία και στη συμμετοχή των πολιτών για την προστασία του ευαίσθητου φυσικού του περιβάλλοντος. Ο κ. Τζούμας τόνισε ότι δεν υπάρχουν δικαιολογίες και πως η Τοπική Αυτοδιοίκηση οφείλει να αναλαμβάνει την ευθύνη, ακόμη και σε δυσμενείς συνθήκες.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΣΚΟΠΕΛΟΥ – ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ ΠΕΡΙΣΣΗΣ

Σύνοψη

Ο δήμαρχος Σκοπέλου, Σταμάτιος Περίσσης, εστίασε στην ανάγκη χαρτογράφησης και ορθής αξιολόγησης των ιδιαιτεροτήτων κάθε περιοχής, προκειμένου να σχεδιαστούν αποτελεσματικές πολιτικές ανθεκτικότητας. Εξήρε το δασαρχείο Σκοπέλου για το μακροχρόνιο έργο του στη δημιουργία δασικού οδικού δικτύου, ενώ

ανέδειξε τις δυσκολίες στη λειτουργία συστημάτων πυροπροστασίας λόγω έλλειψης προσωπικού.

Παρούσες συνθήκες και ιδιαιτερότητες

- Η Σκόπελος καλύπτεται κατά 72% από δάσος χαλεπίου πεύκης
- Υπάρχει ήδη ανεπτυγμένο δασικό δίκτυο χάρη σε παλαιότερες πρωτοβουλίες του δασαρχείου
- Δεν υπάρχει πλέον οργανωμένο δασαρχείο στο νησί, παρά μόνο ένας συνταξιούχος υπάλληλος

Κύρια προβλήματα

- Αδυναμία επάνδρωσης γραφείων πολιτικής προστασίας σε μικρούς νησιωτικούς δήμους
- Αδυναμία αξιοποίησης των ψηφιακών συστημάτων (π.χ. ανιχνευτές καμερών) λόγω έλλειψης ανθρώπινου δυναμικού

Πρωτοβουλίες & Δράσεις

- Πιλοτική εγκατάσταση συστήματος 3 ανιχνευτών καμερών
- Αξιοποίηση χρηματοδότησης από το πρόγραμμα AntineroIII για καθαρισμό δασικών δρόμων και πρόληψη πυρκαγιών
- Προτάσεις για νέες λιμνοδεξαμενές και περαιτέρω διαμόρφωση του δασικού δικτύου

Συμπεράσματα

Ο δήμαρχος πρότεινε την υιοθέτηση ελάχιστου αριθμού υποχρεωτικών υπαλλήλων για κάθε γραφείο Πολιτικής Προστασίας, παρόμοια με τις ρυθμίσεις για τη Δημοτική Αστυνομία. Τόνισε επίσης την ανάγκη θεσμικής πρόβλεψης ώστε τα συστήματα πυροπροστασίας σε μικρούς δήμους να συνδιαχειρίζονται από την Πυροσβεστική, προκειμένου να παραμένουν λειτουργικά και επαρκώς εποπτευόμενα.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΣΦΑΚΙΩΝ – ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΕΡΒΟΣ

Σύνοψη

Ο Δήμαρχος Σφακίων περιέγραψε τις ιδιαίτερες γεωγραφικές, περιβαλλοντικές και επιχειρησιακές συνθήκες του Δήμου, τονίζοντας τις προκλήσεις που προκύπτουν από την έκταση της περιοχής, την αραιοκατοίκηση και την ύπαρξη σημαντικών φυσικών πόρων και τοπίων. Επεσήμανε τις αυξημένες ανάγκες σε πυροπροστασία, έρευνα και διάσωση, καθώς και την καθοριστική συμβολή των εθελοντών στις επιχειρήσεις, ιδιαίτερα σε δύσβατες περιοχές όπως τα Λευκά Όρη.

Υπάρχουσες παροχές και ενέργειες του Δήμου

- Ίδρυση και λειτουργία του Πυροσβεστικού Κλιμακίου Ανώπολης.
- Ενεργό δίκτυο εθελοντών με γνώση της περιοχής, που συμμετέχουν στις περισσότερες επιχειρήσεις διάσωσης.
- Συνεχής κινητοποίηση της τοπικής κοινωνίας για την προστασία του φυσικού πλούτου.
- Ενίσχυση των μηχανισμών απόκρισης με περιορισμένους πόρους.

Αιτήματα και ανάγκες για στήριξη

- Αύξηση της χρηματοδότησης για πυροπροστασία – τα 47.000 ευρώ ετησίως δεν επαρκούν.
- Ενίσχυση του προσωπικού και των μέσων για τη συντήρηση και προσβασιμότητα του αγροτικού και ορεινού οδικού δικτύου.
- Υποστήριξη και θεσμική αναγνώριση του ρόλου των εθελοντών στις επιχειρήσεις διάσωσης.
- Ανάπτυξη στρατηγικής πρόληψης και διαχείρισης κινδύνου για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και των επισκεπτών.

Συμπεράσματα

Ο Δήμος Σφακίων διαχειρίζεται με υπευθυνότητα ένα ευρύ και πολύτιμο φυσικό περιβάλλον με περιορισμένους πόρους. Η αξιοποίηση των εθελοντών είναι καθοριστική, αλλά δεν επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες πρόληψης και άμεσης απόκρισης. Απαιτείται ενίσχυση της πολιτείας, τόσο σε χρηματοδότηση όσο και σε δομές. Η περίπτωση των Σφακίων δείχνει πώς η τοπική γνώση και η συλλογική δράση μπορούν να λειτουργήσουν ως πυλώνες ανθεκτικότητας σε δύσκολες συνθήκες.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΡΟΙΖΗΝΙΑΣ - ΜΕΘΑΝΩΝ – ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΟΥΓΙΟΣ

Σύνοψη

Ο Δήμαρχος Τροιζηνίας – Μεθάνων, Αναστάσιος Μούγιος, τόνισε την ανάγκη να λειτουργούν οι δήμαρχοι με πνεύμα εθελοντισμού και την αξία της οικογένειας του Δικτύου Ανθεκτικών Πόλεων. Περιέγραψε τα ιδιαίτερα προβλήματα του δήμου του, κυρίως σε θέματα διαχείρισης υδάτινων πόρων και περιβάλλοντος, λόγω κλιματικής κρίσης και υδάτινης αλμυρότητας, ενώ αναφέρθηκε και στις προσπάθειες για λειτουργία των λουτρών Μεθάνων.

Προβλήματα

- Ο δήμος έχει έκταση 240 km² με μισούς μόνιμους κατοίκους, ενώ το πραγματικό πληθυσμιακό φορτίο είναι μεγαλύτερο λόγω τουρισμού και εποχιακών κατοίκων.
- Κατεστραμμένα δίκτυα ύδρευσης με διαρροές εξηνταετίας.
- Τεράστια αλμυρότητα των υδάτων λόγω κλιματικής αλλαγής.
- Υψηλό κόστος αφαλάτωσης νερού.

Πρωτοβουλίες & Δράσεις

- Υλοποίηση προγραμμάτων γεωτρήσεων και εκπόνηση μελετών για 3 μονάδες αφαλάτωσης.
- Συνδυαστική διαχείριση πόρων (γεωτρήσεις και αφαλάτωση) για μείωση κόστους.
- Συνεργασία με ΕΤΑΔ για την επαναλειτουργία των λουτρών Μεθάνων, που δεν λειτουργούν εδώ και 10 χρόνια.

Προοπτικές

- Έμφαση στην ολιστική αντιμετώπιση των υδάτινων πόρων.
- Προστασία του μοναδικού φυσικού κάλλους της περιοχής, όπως τα μονοπάτια των Μεθάνων και το ηφαίστειο.
- Προώθηση του πολιτιστικού αποθέματος και της μυθολογικής κληρονομιάς.

Συμπεράσματα

Ο Δήμος Τροιζηνίας – Μεθάνων προσπαθεί να συνδυάσει την προστασία φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος με την αντιμετώπιση σοβαρών υδάτινων προκλήσεων, έχοντας στο επίκεντρο τη βιώσιμη διαχείριση και την ενεργό συνεργασία με κρατικούς φορείς.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ – ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΔΟΞΑΣΤΑΚΗΣ

Σύνοψη

Ο Δήμαρχος Χερσονήσου αναφέρθηκε στην έντονη τουριστική δραστηριότητα της περιοχής και στο χάσμα που υπάρχει ανάμεσα στις υφιστάμενες υποδομές και στις απαιτήσεις της τουριστικής κίνησης. Επεσήμανε την απουσία βασικών έργων υποδομής και την ανάγκη συνολικής αναδιάρθρωσης για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην πολιτική προστασία, στην υδροδότηση, στη διαχείριση κυκλοφορίας και στην αξιοποίηση της τεχνολογίας μέσω συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα.

Υπάρχουσες παροχές και ενέργειες του Δήμου

- Πρώτος δήμος που εκπόνησε επιχειρησιακό σχέδιο πολιτικής προστασίας ήδη από το 1997.
- Εγκατάσταση συστημάτων παρακολούθησης και ελέγχου κυκλοφορίας στον παραλιακό δρόμο.
- Άριστη συνεργασία με ξενοδοχειακές μονάδες (57 πεντάστερα, 120 τετράστερα) για την υποστήριξη κρίσιμων λειτουργιών.
- Συνεργασία με όλους τους δήμους της Κρήτης και την Περιφέρεια για κοινές λύσεις ανθεκτικότητας.

Αιτήματα και ανάγκες για στήριξη

- Κατασκευή του Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης (BOAK), ενός ζωτικής σημασίας αυτοκινητόδρομου.
- Βελτίωση των υποδομών διαχείρισης νερού με ενιαίο σύστημα ελέγχου και κατανομής.
- Υποστήριξη έργων πολιτικής προστασίας και επέκταση τεχνολογικών συστημάτων διαχείρισης κινδύνων.
- Επιτάχυνση βασικών έργων όπως το νέο αεροδρόμιο που βρίσκεται υπό κατασκευή (αναμένεται το 2027).

Συμπεράσματα

Η Χερσόνησος αποτελεί τουριστικό κόμβο με πληθυσμιακή και λειτουργική πίεση που ξεπερνά τα όρια ενός μέσου δήμου. Η στρατηγική διαχείρισης πρέπει να βασιστεί σε ενίσχυση των υποδομών, συνέργειες με τον ιδιωτικό τομέα και ψηφιακά συστήματα διαχείρισης. Η ενότητα μεταξύ των δήμων και η πίεση για έργα υποδομής είναι

αναγκαία για την ανθεκτικότητα του νησιού και την προστασία τόσο των κατοίκων όσο και των επισκεπτών.

ΔΗΜΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ – ΣΟΦΙΑ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ

Σύνοψη

Η Γενική Γραμματέας Μαρκοπούλου Μεσογαίας, Σοφία Ευστρατίου, παρουσίασε τις ιδιαιτερότητες του δήμου της, που συνδυάζει πλούσιο πολιτιστικό απόθεμα με σημαντικές φυσικές περιοχές και παράλληλα αντιμετωπίζει προκλήσεις από την υποστελέχωση και τον πληθυσμό που αυξάνεται εποχιακά λόγω τουρισμού.

Προβλήματα

- Ο δήμος διαθέτει σημαντικές περιοχές NATURA, μνημεία και περιοχές φυσικού κάλλους όπως ο ναός της Αρτέμιδας και ο Ερασίνοσ ποταμός.
- Το ρέμα του Αγίου Γεωργίου και άλλα ρέματα ανήκουν στην αρμοδιότητα της Περιφέρειας, όχι του δήμου.
- Οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ) υπολογίζονται για 21.700 κατοίκους, ενώ ο πραγματικός πληθυσμός ξεπερνάει τους 70.000 τον χειμώνα και τους 120.000 το καλοκαίρι λόγω τουρισμού και δευτερευουσών κατοικιών.
- Υπάρχει μεγάλο κενό στη χρηματοδότηση και στην υποδομή λόγω αυτής της διαφοράς.

Πρωτοβουλίες

- Ξεκινά άμεσα δράσεις και αναθέσεις, χρησιμοποιώντας τις υπηρεσίες καθαριότητας λόγω υποστελέχωσης στην Πολιτική Προστασία.
- Προσπαθεί να καλύψει τις ανάγκες των πραγματικών κατοίκων και επισκεπτών με περιορισμένους πόρους.

Ειδικά Σημεία

- Ο δήμος θεωρείται τουριστικός προορισμός με έντονο εθελοντικό χαρακτήρα, ειδικά μετά τον COVID, με συμμετοχή EU MobileCitizens.

Συμπέρασμα

Ο Δήμος Μαρκοπούλου Μεσογαίας δίνει μάχη να διαχειριστεί την αντιπυρική και πολιτική προστασία με περιορισμένα μέσα, αντιμετωπίζοντας τον πολλαπλάσιο σε αριθμό και ανάγκες πληθυσμό από αυτόν που χρηματοδοτείται.

